

**Amsterdams
Handboek
Leerplicht
VO**

×
×
× Gemeente Amsterdam

Richtlijnen voor scholen

www.amsterdam.nl/blp

Overzicht van alle onderwerpen

Voor een handig overzicht van de inhoudsopgave klikt u links bovenaan, naast het document, op het icoontje . Vanuit hier kunt u doorklikken naar het gewenste onderwerp.

Vanuit de inhoudsopgave op de volgende pagina kunt u ook doorklikken naar het gewenste onderwerp.

Doorklikken

In de tekst kunt u doorklikken naar achterliggende informatie en aangehaalde wetsartikelen.

Wilt u terugkeren?

Klik **Alt ←** (Alt en pijltje naar links).

Inhoudsopgave

INLEIDING	7
LEESWIJZER	7
Overzicht van alle onderwerpen	7
Doorklikken en terugkeren.....	7
BEGRIPPEN	8
AFKORTINGEN	8
1. BUREAU LEERPlicht PLUS	9
1.1 HET BUREAU	9
1.2 WET- EN REGELGEVING	9
De Leerplichtwet 1969	9
De RMC-wetgeving	9
Amsterdamse afspraken.....	10
1.3 FUNCTIES BINNEN BUREAU LEERPlicht PLUS	10
Leerplichtplusambtenaar	10
Leerplichtondersteuner	10
Leerplichtassistent	10
Leerplichtconsulent.....	10
Coördinator en clustermanager	10
1.4 DE SCHOOLCONTROLES	11
Handhaving door Inspectie van het Onderwijs	11
Afspraken in convenanten	11
Selectie van scholen en instellingen en moment van onderzoek	11
2. IN- EN UITSCHRIJVEN	12
2.1 WET- EN REGELGEVING	12
2.1.1 In- en uitschrijvingen via BRON	12
Binnen 7 dagen.....	12
2.1.2 Leerplichtwet	12
Uitschrijving tot 18 jaar.....	13
Verwijdering.....	13
2.1.3 Wet op het Voortgezet Onderwijs	13
Voortijdig schoolverlater (vsv-er)	13
2.1.4 Amsterdamse afspraken.....	13
Overstap PO-VO: Kernprocedure 1	13
Overstap VO-MBO: Kernprocedure 2.....	13
Schoolwisseling VO-VO: Convenant Schoolwisselaars	13
Verzuimmelden 18min en 18plus geen onderscheid.....	13
Ouderbetrokkenheid	14
2.2 STAPPEN SCHOOL BIJ INSCHRIJVING	14
Instroom brugklas	14
No show	14
2.3 STAPPEN SCHOOL BIJ UITSCHRIJVING	14
Voorafgaand aan uitschrijving.....	14

	Geen vervolgtraject	14
	Ná uitschrijving	15
	Wanneer een DUO-melding?	15
	Eindexamenleerlingen	15
	Gedwongen schoolwisseling/overplaatsing is verwijdering	15
2.4	TUSSENTIJDSE SCHOOLWISSELING	15
	Stappen bij tussentijdse schoolwisseling	15
	Gedwongen schoolwisseling/overplaatsing is verwijdering	16
2.5	HET ONDERWIJS SCHAKEL LOKET (OSL)	16
2.6	JOKE SMIT (VAVO)	16
	16- en 17-jarigen	16
2.7	VERHUIZING BINNEN OF BUITEN NEDERLAND	17
	Nog niet uitschrijven, wel DUO-melden	17
	Maximaal één jaar in het buitenland naar school	17
2.8	GEDWONGEN ACHTERLATING VAN KINDEREN IN HET BUITENLAND	18
	Wanneer een DUO-melding?	18
	Wanneer uitschrijven?	18
2.9	NIEUWKOMERS	18
2.10	DETENTIE OF GESLOTEN BEHANDELCENTRUM	19
	Wanneer een DUO-melding?	19
2.11	ZWANGERSCHAP EN TIENERMOEDERS	19
3.	REGISTREREN VAN VERZUIM	20
3.1	WET- EN REGELGEVING	20
3.1.1	Leerplichtwet	20
3.1.2	Wet op het Voortgezet Onderwijs	20
	Stage	20
3.2	INRICHTING VAN DE VERZUIMREGISTRATIE	20
	Verzuim tijdens stage	21
3.3	VERZUIMCODES	21
	Geoorloofd of ongeoorloofd verzuim?	21
	Verzuim dat is ingehaald	21
	Verzuimcodes	21
4.	VERZUIMBELEID: VOORKOMEN EN AANPAKKEN VAN VERZUIM	22
4.1	WET- EN REGELGEVING	22
4.1.1	Wet op het Voortgezet Onderwijs	22
4.1.2	Amsterdamse afspraken	22
	Ouderbetrokkenheid	22
	Verzuimprotocol	22
4.2	SCHOOLGIDS EN VOORLICHTING AAN OUDERS EN LEERLINGEN	22
4.3	VERZUIMPROTOCOL	23
4.4	ZORGADVIESTEAM (ZAT)	23
	Deelnemers ZAT	23
4.5	VOORBEELD VERZUIMPROTOCOL VO	23

5.	MELDEN VAN SCHOOLVERZUIM.....	24
5.1	WET- EN REGELGEVING.....	24
5.1.1	Leerplichtwet (18min)	24
	Geregeld schoolbezoek	24
	Wettelijk verzuim melden.....	24
5.1.2	Wet op het Voortgezet Onderwijs	24
	Vanaf 18 jaar	24
5.1.3	Amsterdamse afspraken.....	25
	Verzuimmelden 18min en 18plus geen onderscheid.....	25
	Ouderbetrokkenheid	25
	Aanpak ziekteverzuim	25
5.2	ACTIE SCHOOL BIJ AFWEZIGHEID LEERLING	25
	Beginnend verzuim.....	25
	Zorgwekkend ziekteverzuim.....	25
	Verhuizing binnen of buiten Nederland.....	26
	Onderwijsschakelloket	26
5.3	GEOORLOOFD OF ONGEORLOOFD VERZUIM?	26
	Verzuim dat is ingehaald	26
	Ongeoorloofd ziekteverzuim.....	26
5.4	WETTELIJK VERZUIM MELDEN VIA DUO-VERZUIMLOKET	26
	Stappen melding	27
	Ná de melding	27
5.5	RECIDIVE-VERZUIM EN AANEENGESLOTEN VERZUIM	27
5.6	HOE BEREKEN JE 16 UUR VERZUIM EN WAT IS DE 1 ^E VERZUIMDAG?	27
5.7	SOORTEN VERZUIM IN DUO-VERZUIMLOKET	28
5.8	EERDER MELDEN MAG!	29
	Richtlijn beginnend verzuim: de 3 – 6 – 9 aanpak	29
5.9	WAT GEBEURT ER NA EEN MELDING?	29
	Onderzoek leerplichtplusambtenaar	29
	Justitie – Openbaar Ministerie	30
	Halt-afdoening	30
	Vanaf 18 jaar	31
5.10	LEERLING DIE ELDERS ONDERWIJS VOLGT	31
	Stappen school.....	31
	Afspraken Joke Smit en Transferium.....	31
5.11	ZORGWEKKEND ZIEKTEVERZUIM	32
	Criteria zorgwekkend ziekteverzuim	32
	Ziekteverzuimproject volgens M@ZL.....	32
	Scholen zonder ziekteverzuimproject	32
	Stappen bij ziekte van een leerling.....	32
	Wanneer een DUO-melding?.....	32
	Meer informatie	33
5.12	VERHUIZING BINNEN OF BUITEN NEDERLAND.....	33
	Wanneer een DUO-melding?.....	33
5.13	DETENTIE OF GESLOTEN BEHANDELCENTRUM.....	34
	Wanneer een DUO-melding?.....	34
5.14	ZWANGERSCHAP EN TIENERMOEDERS	34
5.15	MELDCODE KINDERMISHANDELING EN HUISELIJK GEWELD	35

6.	VRIJSTELLING GEREGLD SCHOOLBEZOEK: EXTRA VERLOF.....	36
6.1	WET- EN REGELGEVING.....	36
6.1.1	Leerplichtwet (18min)	36
	Geregeld schoolbezoek	36
	Vrijstelling geregeld schoolbezoek – verlof	36
	Vanaf 18 jaar	37
6.1.2	Beleidsregel verlof van OC&W	37
6.2	AANDACHTSPUNTEN	37
	Aandachtspunten bij verlofaanvragen.....	37
	Aandachtspunten bij besluiten van de directeur.....	38
6.3	VERLOF WEGENS ZIEKTE VAN DE LEERLING	38
6.4	VERLOF WEGENS VERPLICHTING GODSDIENST OF LEVENSOVERTUIGING.....	39
6.5	VERLOF WEGENS SPECIFIEKE AARD VAN BEROEP OUDERS	39
	Uitleg 'specifieke aard van het beroep'	39
	Aandachtspunten	39
6.6	VERLOF WEGENS ANDERE GEWICHTIGE OMSTANDIGHEDEN	39
	Geen geldige redenen voor verlof	40
	Periode verlof	40
	Aandachtspunten bij maximaal 10 dagen	40
	Aandachtspunten bij meer dan 10 dagen.....	40
6.7	VERLOFFORMULIEREN	41
7.	SCHORSEN.....	42
7.1	WET- EN REGELGEVING.....	42
7.1.1	Inrichtingsbesluit Wet op het Voortgezet Onderwijs	42
	Schorsing hangende verwijdering	42
7.1.2	Amsterdamse afspraken.....	42
	Informeren leerplichtambtenaar bij schorsing > dan 1 dag.....	42
	Ouderbetrokkenheid	42
7.1.3	Zorgvuldige procedure	43
7.2	WANNEER SCHORSEN?	43
	Aandachtspunten	43
7.3	STAPPEN BIJ SCHORSEN.....	44
7.4	VOORBEELD SCHORSINGSBRIEF	44
8.	VERWIJDEREN (GEDWONGEN SCHOOLWISSELING/OVERPLAATSING).....	45
8.1	WET- EN REGELGEVING.....	45
8.1.1	Leerplichtwet	45
8.1.2	Wet op het Voortgezet Onderwijs	45
8.1.3	Inrichtingsbesluit Wet op het Voortgezet Onderwijs	45
8.1.4	Amsterdamse afspraken.....	46
	Informeren leerplichtplusambtenaar voorafgaand aan verwijdering.....	46
	Ouderbetrokkenheid	46
8.1.5	Zorgvuldige procedure	46
8.2	AANDACHTSPUNTEN	46
8.3	STAPPEN BIJ VERWIJDEREN	47
	Voorafgaand aan de verwijdering.....	47
	De daadwerkelijke verwijdering	47
	Wanneer een DUO-melding?.....	48

8.4	HET ONDERWIJS SCHAKEL LOKET (OSL)	48
8.5	VOORBEELD VERWIJDERINGSBRIEF	48
BIJLAGE: TEKSTEN UIT DE WET- EN REGELGEVING		49

Inleiding

Scholen doen er alles aan om te zorgen voor goed onderwijs, een veilige en prettige leeromgeving en een goed verzuimbeleid.

De kerntaken van Bureau Leerplicht Plus zijn handhaving van leerplicht en kwalificatieplicht en voorkomen van schooluitval van leerlingen tot 23 jaar zonder startkwalificatie.

Bij de uitvoering van haar taken zoekt het Bureau nauwe samenwerking met de scholen. Deze samenwerking richt zich op de jongeren die nog geen startkwalificatie hebben.

Een startkwalificatie is een diploma voor minimaal niveau mbo-2 of havo.

Richtlijnen voor scholen

Dit document is bedoeld als handreiking voor medewerkers van scholen die te maken hebben met verzuim van leerlingen zonder startkwalificatie en het beantwoordt vragen als: Waar moet een verzuimregistratie aan voldoen? Wanneer mag je een leerling uitschrijven? Hoe gaan we om met schorsen van leerlingen? Wat zijn de wettelijke verplichtingen en hoe kunnen we die uitvoeren?

De richtlijnen in dit nieuwe handboek zijn in lijn met de afspraken van het oude handboek uit 2004. De wet- en regelgeving en Amsterdamse afspraken ten aanzien van leerplicht en RMC zijn erin opgenomen en het bevat richtlijnen voor scholen voor de gewenste uitvoering van al deze verplichtingen.

Leeswijzer

Per hoofdstuk wordt een onderwerp van de verzuimaanpak uitgewerkt.

- Elk hoofdstuk start met een kader, waarin een korte inleiding op het onderwerp te lezen is.
- In de eerste paragraaf van elk hoofdstuk staan wetgeving en Amsterdamse afspraken (wat moet).
- In de volgende paragrafen worden richtlijnen gegeven voor de uitvoering van de wettelijke verplichtingen en Amsterdamse afspraken (wat is gewenst).

Alle aangehaalde wetsartikelen zijn toegevoegd aan het einde van dit handboek.

Overzicht van alle onderwerpen

Vanuit de inhoudsopgave kunt u doorklikken naar het gewenste onderwerp.

Voor een handig overzicht van de inhoudsopgave klikt u links bovenaan, naast het document, op het icoontje . Vanuit hier kunt u ook doorklikken naar het gewenste onderwerp.

Doorklikken en terugkeren

In de tekst kunt u doorklikken naar achterliggende informatie en aangehaalde wetsartikelen. Wilt u daarvan uit weer terugkeren naar de tekst? Klik **Alt** ← (Alt en pijltje naar links).

Voor formulieren, voorbeeldbrieven, voorbeeldprotocollen en beleidsstukken wordt u doorverwezen naar de website van Bureau Leerplicht Plus: www.amsterdam.nl/blp

Vragen?

Hebt u vragen of reacties na het lezen van het handboek, dan kunt u deze doorgeven via blp.dmo@amsterdam.nl.

Begrippen

Schoolverzuim

Schoolverzuim betekent letterlijk 'het verzuimen van school', dus: het niet aanwezig zijn bij lessen of activiteiten van het lesrooster op school of buiten school.

Geoorloofd en ongeoorloofd verzuim

Geoorloofd verzuim is afwezigheid met geldige reden. Ongeoorloofd verzuim is afwezigheid zonder geldige reden.

Leerplicht

In de Leerplichtwet 1969 is vastgelegd dat jongeren tussen de 5 en 18 jaar verplicht zijn om onderwijs te volgen, totdat ze een startkwalificatie hebben. Voor leerlingen van 5 tot 16 jaar heet dit de volledige leerplicht, voor jongeren tussen 16 en 18 jaar heet dit de kwalificatieplicht.

Startkwalificatie

In de RMC-wetgeving (zie [hoofdstuk 1.2](#)) is bepaald dat scholen verzuim en uitval van leerlingen tot 23 jaar zonder startkwalificatie, aan de gemeente moeten melden. Een startkwalificatie is een diploma op minimaal niveau mbo-2 of havo. Dit diploma vergroot de kans om een baan te vinden en te houden.

Voortijdig schoolverlater

Een jongere die de school verlaat zonder startkwalificatie.

Amsterdamse afspraken

Afspraken die de gemeente Amsterdam en de Amsterdamse scholen met elkaar gemaakt hebben om voortijdig schoolverlaten terug te dringen. Deze afspraken zijn vastgelegd in het zogenaamde VSV-convenant.

Afkortingen

AWB	Algemene Wet Bestuursrecht
BB WVO	Bekostigingsbesluit Wet Voortgezet Onderwijs
BJAA	Bureau Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam
BLP	Bureau Leerplicht Plus
BRON	Basisregister Onderwijs
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
IB VO	Inrichtingsbesluit Wet Voortgezet Onderwijs
LAS	Leerling Administratie Sectie van de gemeente Amsterdam
LPW	Leerplichtwet
RMC	Regionale Meld en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten
VSV	Voortijdig Schoolverlaten
WOT	Wet op het Onderwijs Toezicht
WVO	Wet Voortgezet Onderwijs
ZAT	Zorgadviesteam

In de wet wordt gesproken over ouder(s)/verzorger(s). Voor de leesbaarheid hanteren wij in dit document hiervoor 'ouders'.

1. Bureau Leerplicht Plus

De kerntaken van Bureau Leerplicht Plus zijn handhaving van leerplicht en kwalificatieplicht en voorkomen van schooluitval van leerlingen tot 23 jaar zonder startkwalificatie.

Het uitgangspunt van Bureau Leerplicht Plus hierbij is: alle jongeren in Amsterdam hebben recht op goed onderwijs. Jongeren gaan naar school, leren tijdens het werken of werken. Maar zij zitten niet thuis.

1.1 Het Bureau

Bureau Leerplicht Plus (BLP) is ondergebracht bij de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling. Het Bureau is georganiseerd in zes clusters: Noord, Oost/Centrum, Zuidoost, Zuid, West en Nieuw West. De leerplichtplusambtenaren werken vanuit deze clusters. De consultants werken vanuit de centrale stad, in het kantoor van DMO op de Jodenbreestraat (voorheen Weesperstraat).

1.2 Wet- en regelgeving

De Leerplichtwet en de RMC-wetgeving vormen het kader waarbinnen Bureau Leerplicht Plus haar taken uitvoert. In deze wetten zijn rechten en plichten van ouders, leerlingen, scholen en leerplichtplusambtenaren vastgelegd, zoals bijvoorbeeld:

- Ieder kind heeft recht op onderwijs.
- Ouders zorgen ervoor dat hun kind op een school staat ingeschreven. Als hun kind niet naar school kan komen, informeren zij de school hierover.
- Scholen houden de aan- en afwezigheid van hun leerlingen bij. Als een leerling ongeoorloofd afwezig is, spreken zij de ouders hierop aan en als een leerling wettelijk verzuim heeft, melden zij dit aan de leerplichtplusambtenaar.
- Leerplichtplusambtenaren zien erop toe dat ouders, leerlingen en scholen zich aan de Leerplichtwet houden.

De Leerplichtwet 1969

In de Leerplichtwet 1969 is vastgelegd dat jongeren tussen de 5 en 18 jaar verplicht zijn om onderwijs te volgen, totdat ze een startkwalificatie hebben. Voor leerlingen van 5 tot 16 jaar heet dit de volledige leerplicht, voor jongeren tussen 16 en 18 jaar heet dit de kwalificatieplicht. Voor alle leerplichtige en kwalificatieplichtige leerlingen gelden de regels van de Leerplichtwet 1969!

De Leerplichtwet 1969 wordt in dit document verder aangeduid als [Leerplichtwet](#).

Het Openbaar Ministerie (OM) is verantwoordelijk voor de strafrechtelijke handhaving van de Leerplichtwet ten aanzien van leerlingen die onder de Leerplichtwet vallen. Het OM heeft hiervoor een *Handleiding Strafrechtelijke aanpak schoolverzuim* opgesteld. Het doel hiervan is om landelijk tot een eenduidig handavings- en vervolgingsbeleid te komen ten aanzien van de verschillende vormen van schoolverzuim.

De RMC-wetgeving

Met ingang van 2002 is naast de Leerplichtwet de RMC-wetgeving van toepassing. RMC staat voor: Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten. Deze wet verplicht gemeenten om leerlingen die niet meer leerplichtig zijn, tot hun 23e jaar te volgen op hun weg naar een startkwalificatie. Als deze jongeren dreigen uit te vallen op school, moeten gemeenten een passend aanbod organiseren, zodat deze jongeren alsnog een startkwalificatie kunnen halen.

De RMC-wetgeving is niet in een aparte wet vastgelegd. In de Wet op het Voortgezet Onderwijs, de Wet Educatie en Beroepsonderwijs en de Wet op de Expertise Centra is een aantal artikelen opgenomen over verzuim, voortijdig schoolverlaten en de functie van de RMC hierin.

Amsterdamse afspraken

In het kader van de RMC zijn gemeenten verplicht om met scholen en instellingen afspraken te maken om voortijdig schoolverlaten terug te dringen. Deze afspraken zijn vastgelegd in het zogenaamde VSV-convenant. In dit handboek refereren we aan deze afspraken als: Amsterdamse afspraken. Voor meer informatie: zie [Aanval op de Uitval regio Amsterdam](#).

1.3 Functies binnen Bureau Leerplicht Plus

Binnen het Bureau bestaan de volgende functies: leerplichtplusambtenaar, leerplichtondersteuner, leerplichtassistent, leerplichtconsulent, coördinator en clustermanager.

Leerplichtplusambtenaar

In Amsterdam wordt gesproken over leerplichtplusambtenaar. Met de 'plus' wordt aangegeven dat de leerplichtplusambtenaar zich niet alleen richt op jongeren tot 18 jaar, maar ook op jongeren van 18-23 jaar zonder startkwalificatie.

De leerplichtplusambtenaar ziet er op toe dat wettelijke afspraken voor leerlingen tot 23 jaar worden nageleefd zoals deze zijn vastgelegd in de Leerplichtwet en de RMC-wetgeving. Dat betekent dat de leerplichtplusambtenaar:

- er op toe ziet dat leerlingen tot 18 jaar bij een school staan ingeschreven totdat zij een startkwalificatie hebben;
- er op toe ziet dat jongeren van 18-23 jaar die nog geen startkwalificatie hebben, bezig zijn deze te halen;
- een onderzoek instelt als er een melding is dat een leerling zonder toestemming van school wegblijft;
- samenwerkt met de school en andere partners om spijbelaars en uitvallers zo snel mogelijk weer naar school terug te laten keren, eventueel met hulp van een schoolarts, een ouder-kind-centrum, de jeugdzorg of een andere instelling.

Leerplichtondersteuner

De leerplichtondersteuners verzorgen een deel van de administratie van de leerplichtplusambtenaren. Zij ontvangen de binnenkomende post, nemen de telefoon aan en maken afspraken voor de leerplichtplusambtenaren.

Leerplichtassistent

Het Bureau organiseert regelmatig acties, bijvoorbeeld rond luxe-verzuim, te laat komen en spijbelen. Bij deze acties worden de leerplichtplusambtenaren ondersteund door leerplichtassistenten.

In opdracht van de leerplichtplusambtenaar gaan leerplichtassistenten op huisbezoek, om te controleren of een leerling thuis is. Zij brengen de leerling zo nodig naar school met de verzuimbus van Bureau Leerplicht Plus.

Leerplichtconsulent

De leerplichtconsulenten voeren namens de Inspectie van het Onderwijs onderzoeken uit naar de naleving van de Leerplichtwet en de RMC-wetgeving door scholen.

Coördinator en clustermanager

De dagelijkse aansturing van de leerplichtplusambtenaar is in handen van de coördinator en clustermanager. Zij maken zo nodig met de school verbeterafspraken over leerplichtgerelateerde zaken.

1.4 De schoolcontroles

Sinds 1 januari 2012 ligt het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet door scholen bij de Inspectie van het Onderwijs. In een samenwerkingsovereenkomst tussen Amsterdam en de Inspectie van het Onderwijs is geregeld dat de gemeente namens de Inspectie hieraan uitvoering geeft. De leerplichtconsulenten van BLP voeren hiervoor onderzoeken uit.

Op www.amsterdam.nl/blp/schoolcontrole vindt u alle informatie over deze schoolonderzoeken en alle achterliggende stukken:

- De Samenwerkingsovereenkomst tussen Amsterdam en de Inspectie
- Bundeling van Kracht, het kader voor gemeentelijke toetsing
- De documentenlijst, met de benodigde documenten voor het onderzoek
- Het verloop van een schoolcontrole

Kader voor gemeentelijke toetsing

De wettelijke bepalingen die worden onderzocht en de criteria waarop deze onderdelen worden beoordeeld zijn vastgelegd in het document *Bundeling van Kracht*. Ook het mogelijke vervolg bij een onvoldoende oordeel is hierin te vinden.

Documentenlijst

Om het onderzoek goed en efficiënt te kunnen uitvoeren, is een aantal documenten nodig. De school krijgt een documentenlijst toegestuurd, waarop staat welke documenten de school van tevoren moet klaarleggen en welke documenten op de dag van het onderzoek beschikbaar moeten zijn.

Verloop schoolcontrole

De schoolcontrole wordt van tevoren aangekondigd. Het onderzoek wordt op school uitgevoerd en het kan de hele dag duren. Het onderzoek verloopt volgens vaste stappen, met aan het begin een inleidend gesprek met de directeur en aan het einde een gesprek waarin de voorlopige resultaten van het onderzoek worden meegedeeld.

Het is belangrijk dat op de dag van het onderzoek een medewerker beschikbaar is die de gegevens van de onderzoeksgroep kan leveren (zie documentenlijst). Ook moet er toegang mogelijk zijn tot het verzuimloket van DUO.

Handhaving door Inspectie van het Onderwijs

Als na herhaaldelijk onderzoek blijkt dat de school de wettelijke vereisten nog onvoldoende naleeft, kan de Inspectie van het Onderwijs een handhavingstraject starten en indien nodig een bestuurlijke boete opleggen.

Afspraken in convenanten

De afspraken die de gemeente met scholen en instellingen heeft gemaakt met betrekking tot het terugdringen van schoolverzuim en schooluitval, kunnen door de gemeente in de onderzoeken meegenomen en gerapporteerd worden. In de handhaving door de Inspectie van het Onderwijs worden die bevindingen echter niet meegewogen. Voor de Inspectie van het Onderwijs zijn de wettelijke bepalingen het uitgangspunt.

Toezicht op het nakomen van de afspraken die de gemeente en de scholen onderling zijn overeengekomen, moeten deze partijen onderling regelen.

Selectie van scholen en instellingen en moment van onderzoek

Passend binnen de bestuurlijke visie en het beleid van de gemeente, selecteert de gemeente welke scholen of instellingen, met welke frequentie en op welk moment onderzocht worden. Ook bepaalt de gemeente op welke onderdelen het onderzoek zich richt.

Vragen of reactie? blp.dmo@amsterdam.nl

2. In- en uitschrijven

Voor leerlingen tot 18 jaar geldt de Leerplichtwet: een kind is leerplichtig vanaf de eerste dag van de maand nadat het kind 5 jaar is geworden tot en met het schooljaar waarin het 16 jaar is geworden.

Tot en met 17 jaar geldt de kwalificatieplicht: leerlingen zijn verplicht onderwijs te volgen totdat ze een startkwalificatie hebben.

Een startkwalificatie is een diploma op minimaal niveau mbo-2 of havo.

Op grond van de Leerplichtwet moet iedere leerplichtige en iedere kwalificatieplichtige leerling bij een school staan ingeschreven. De ouders zijn hiervoor verantwoordelijk.

Daarnaast is in de Leerplichtwet bepaald wanneer de school een leerling mag uitschrijven.

Voor alle leerlingen binnen het VO (tot 18 jaar en 18 jaar en ouder) geldt de Wet op het Voortgezet Onderwijs en gelden Amsterdamse afspraken om voortijdig schoolverlaten terug te dringen. Een voortijdig schoolverlater is een jongere die de school verlaat zonder startkwalificatie.

2.1 Wet- en regelgeving

2.1.1 In- en uitschrijvingen via BRON

Het Basisregister Onderwijs (BRON) bevat in- en uitschrijvingsgegevens en examen- en diplomagegevens van scholen en instellingen. Scholen leveren deze gegevens aan bij DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs) en DUO registreert deze gegevens in BRON.

In de wet is het volgende bepaald:

- De scholen geven de in- en uitschrijvingen van leerlingen via DUO door aan BRON;
- Zij doen dit binnen 7 dagen nadat een in- of uitschrijving bekend is bij de school ([Regeling gegevenslevering onderwijsnummer VO](#));
- DUO geeft de in- en uitschrijvingen vervolgens binnen 7 dagen door aan de gemeente ([WOT 24f art. 3](#)).

Binnen 7 dagen

In het kader van de aanpak voortijdig schoolverlaten en handhaving Leerplichtwet is het essentieel dat de gemeente snel op de hoogte is van de in- en uitschrijvingen. Vandaar dat de school in- en uitschrijvingen binnen 7 dagen moet doorgeven.

De wetgever gaat er hierbij van uit dat het leerlingadministratiesysteem van de school altijd actueel is: zodra een in- of uitschrijving bekend is bij de school, wordt deze geregistreerd in de leerlingadministratie van de school. Binnen 7 dagen na deze registratie geeft school de gegevens door aan BRON.

Voor meer informatie over het doorgeven van in- en uitschrijvingen aan BRON: zie www.aanvalopschooluitval.nl.

2.1.2 Leerplichtwet

De Leerplichtwet geldt voor leerlingen jonger dan 18 jaar die nog geen startkwalificatie hebben. In de Leerplichtwet is bepaald wie verantwoordelijk is voor de inschrijving van een kind en wanneer de verplichting tot inschrijving en geregeld schoolbezoek begint en eindigt ([LPW art. 2, 3, 4, 5 en 15](#)).

Uitschrijving tot 18 jaar

Een uitschrijving van een leerling op verzoek van de ouders is alleen toegestaan:

- wegens inschrijving op een andere school ([LPW art. 10](#));
- wanneer ouders aangeven dat zij vertrekken naar het buitenland ([LPW art. 5, 6 en 9](#));
- wanneer er vrijstelling van inschrijving geldt op een van de in de LPW genoemde gronden ([LPW art. 5, 5a, 6, 7, 8, 9](#)).

Verwijdering

Een uitschrijving op basis van een eenzijdige beslissing van de school, zonder dat er een verzoek van de ouders is (zie hierboven), geldt als een verwijdering.

Ook een gedwongen overplaatsing naar een andere school (binnen of buiten hetzelfde schoolbestuur), wordt gezien als een verwijdering. Zie hiervoor: [hoofdstuk 8, Verwijderen](#).

2.1.3 Wet op het Voortgezet Onderwijs

Voortijdig schoolverlater (vsv-er)

Scholen en gemeente werken samen om voortijdig schoolverlaten te voorkomen. De WVO zegt hierover:

- De school geeft aan de gemeente alle gegevens door die van belang zijn om voortijdig schoolverlaten te voorkomen en te bestrijden ([WVO art. 118h](#)).

In de praktijk gaat dit via DUO: de school meldt in- en uitschrijvingen via DUO aan BRON en DUO geeft deze informatie door aan de gemeente: [zie paragraaf 2.1.1](#).

Deze jongeren worden tot hun 23^e jaar door de gemeente gevolgd en gestimuleerd om alsnog een startkwalificatie te halen.

2.1.4 Amsterdamse afspraken

De gemeente Amsterdam en de Amsterdamse scholen hebben met elkaar afspraken gemaakt om voortijdig schoolverlaten terug te dringen (voor meer informatie: zie [Aanval op de Uitval regio Amsterdam](#)). In dit handboek refereren we aan deze afspraken als 'Amsterdamse afspraken'.

Overstap PO-VO: Kernprocedure 1

Een goede overstap van de basisschool naar het voortgezet onderwijs is van groot belang voor een succesvolle schoolcarrière. De Amsterdamse schoolbesturen hebben met de gemeente Amsterdam afspraken gemaakt over het proces van aanmelding en inschrijving op een school voor voortgezet onderwijs. Deze afspraken zijn vastgelegd in Kernprocedure 1.

Alle Amsterdamse scholen hebben toegezegd zich aan deze afspraken te houden.

Voor meer informatie over de overstap PO-VO en de kernprocedure: zie

www.amsterdam.nl/naardebrugklas.

Overstap VO-MBO: Kernprocedure 2

Om voortijdig schoolverlaten te voorkomen, is het belangrijk dat de overstap van VMBO naar MBO goed verloopt. De Amsterdamse schoolbesturen hebben met de gemeente Amsterdam afspraken gemaakt over deze overstap. Deze afspraken zijn vastgelegd in Kernprocedure 2. Zie de website van het Samenwerkingsverband VO Amsterdam: www.swvadam.nl.

Schoolwisseling VO-VO: Convenant Schoolwisselaars

Afspraken over tussentijdse schoolwisseling op het voortgezet onderwijs zijn vastgelegd in het Convenant Schoolwisselaars. Alle Amsterdamse VO-scholen hebben dit convenant onderschreven. Zie de website van het Samenwerkingsverband Amsterdam: www.swvadam.nl.

Verzuimmelden 18min en 18plus geen onderscheid

Verder is afgesproken dat de Amsterdamse scholen bij het melden van verzuim in het DUO-verzuimloket geen onderscheid maken tussen leerlingen tot 18 jaar en oudere leerlingen tot 23 jaar zonder startkwalificatie. Meer hierover staat in [hoofdstuk 5.1.3](#).

Ouderbetrokkenheid

Een andere Amsterdamse afspraak is dat de school de ouders zoveel mogelijk betreft bij de schoolgang van hun kind. Dit geldt voor de ouders van leerplichtige leerlingen, maar waar mogelijk ook voor de ouders van bovenleerplichtige leerlingen.

2.2 Stappen school bij inschrijving

De school neemt bij inschrijving de volgende stappen:

1. De school vraagt onderwijskundige informatie over de leerling op bij de vorige school.
2. De school geeft de inschrijving binnen 7 kalenderdagen door aan BRON.

Instroom brugklas

Als een leerling instroomt in de brugklas van het VO, dan volgt de school de stappen van Kernprocedure 1. Zij vraagt via ELKK onderwijskundige informatie over de leerling op bij de vorige school. Voor meer informatie over de overstap PO-VO en de kernprocedure: zie www.amsterdam.nl/naardebrugklas.

No show

Verschijnt de nieuwe leerling niet bij de start van de opleiding, dan neemt de school contact op met de vorige school van de leerling. Daarnaast meldt de school het verzuim binnen de wettelijke termijnen via het DUO-verzuimloket aan de leerplichtplusambtenaar (zie [hoofdstuk 5.4](#)).

LET OP

Zolang de leerling is ingeschreven op school, is de school verantwoordelijk voor het registreren en melden van verzuim. Als een leerling in werkelijkheid (tijdelijk) een ander traject buiten de school volgt, bv. VAVO, TOP, STOP of Transferium, blijft de school van inschrijving verantwoordelijk voor het tijdig melden van wettelijk ongeoorloofd verzuim. Het is dus zaak dat de school hier goede afspraken over maakt met de locatie waar de leerling onderwijs volgt. Meer informatie over het melden van verzuim staat in [hoofdstuk 5](#).

2.3 Stappen school bij uitschrijving

Voorafgaand aan uitschrijving

Voordat de school een leerling uitschrijft, moet zij nagaan of dit wettelijk gezien mag en zij moet weten wat het vervolgetraject van de leerling is (zie [paragraaf 2.1.2](#)):

1. Is bekend naar welke school de leerling zal gaan en per wanneer hij daar zal starten?
2. Zo ja, dan neemt de school contact op met de nieuwe school om na te gaan of de leerling daar inderdaad is ingeschreven en per wanneer de leerling daar zal starten.
3. Als de school ervan overtuigd is dat de leerling op een andere school is ingeschreven (de school weet **waar** de leerling staat ingeschreven en **per wanneer** hij daar zal starten), dan schrijft de school de leerling uit op de laatste schooldag voordat de leerling naar de andere school gaat.

Het kan zijn dat ouders voor hun kind een vrijstelling van inschrijving hebben op basis van de Leerplichtwet (LPW [art. 5 en 15](#)). Ook dan schrijft de school de leerling uit. De ouders van de leerling kunnen zo'n vrijstelling bij de leerplichtplusambtenaar aanvragen.

Geen vervolgetraject

Als het niet zeker is dat de leerling is ingeschreven op een andere school (de school is hiervan niet overtuigd), dan mag de school de leerling nog niet uitschrijven. Is de leerling toch vertrokken, dan meldt de school dit direct als vermoedelijk ongeoorloofd verzuim via het DUO-verzuimloket aan de leerplichtplusambtenaar (zie [hoofdstuk 5.4](#)).

Ná uitschrijving

1. De school geeft de uitschrijving binnen 7 kalenderdagen door aan BRON.
2. De school geeft onderwijskundige informatie over de leerling door aan de volgende school:
 - o bij de overstap VO-MBO via het Elektronisch Loket Kernprocedure (ELKK).

Wanneer een DUO-melding?

Als de leerling is vertrokken zonder dat duidelijk is waarheen, **moet** de school in het DUO-verzuimloket een melding doen van vermoedelijk ongeoorloofd verzuim.

De school mag de leerling **nog niet** uitschrijven, tenzij de leerplichtplusambtenaar hiervoor toestemming geeft. Zolang de leerling op de school ingeschreven blijft en deze niet bezoekt, herhaalt de school wekelijks de DUO-melding (zie [hoofdstuk 5.5](#)).

Als er sprake is van verzuim dat de school nog niet hoeft te melden en school maakt zich zorgen over een goede overstap van de leerling naar de nieuwe school, *mag* zij hiervan altijd een DUO-melding doen. In de toelichting bij de melding moet school dan duidelijk de reden van de melding aangeven.

Eindexamenleerlingen

Vmbo-leerlingen die zijn geslaagd voor het eindexamen, schrijft de school uit in dezelfde week waarin de eindexamenuitslag is vastgesteld. Alle leerlingen die bij de start van het nieuwe schooljaar niet zijn ingeschreven op een vervolgopleiding, worden door de leerplichtplusambtenaar opgeroepen.

Is een leerling niet geslaagd voor het eindexamen, dan wordt er allereerst een beslissing genomen of de leerling nog een jaar op school blijft om opnieuw examen te gaan doen. De leerling blijft dan ingeschreven.

Wanneer besloten wordt dat de leerling niet op school zal blijven en de leerling is nog kwalificatieplichtig, dan zijn de ouders verplicht om ervoor te zorgen dat hun kind op een andere school wordt ingeschreven.

- De school heeft daarbij een inspanningsverplichting.
- De leerling kan pas worden uitgeschreven, als een andere school bereid is om de leerling te plaatsen.
- Tot die tijd wordt er vanuit gegaan dat de leerling op de 'oude' school een lesprogramma heeft.
- Is de leerling daarbij ongeoorloofd afwezig, dan meldt de school dit via het DUO-verzuimloket aan de leerplichtplusambtenaar (zie [hoofdstuk 5.4](#)).

Gedwongen schoolwisseling/overplaatsing is verwijdering

Het kan zijn dat een leerling vanwege een ernstig incident niet kan blijven op de huidige school. De leerling wordt dan gedwongen overgeplaatst naar een andere school (binnen of buiten hetzelfde schoolbestuur). In dat geval is sprake van een verwijdering. De stappen die school hierbij moet zetten staan in [hoofdstuk 8.3](#).

2.4 Tussentijdse schoolwisseling

Het kan zijn dat een leerling moet overstappen naar een ander onderwijstraject. In dit geval spreekt men van tussentijdse schoolwisseling of overplaatsing.

Afspraken over tussentijdse schoolwisseling zijn vastgelegd in het Convenant Schoolwisselaars. Alle Amsterdamse VO-scholen hebben dit convenant onderschreven.

Stappen bij tussentijdse schoolwisseling

1. De scholen gebruiken het schoolwisselaarsformulier.
2. De leerling wordt pas uitgeschreven als zeker is dat hij op een andere school is geplaatst.
3. Zolang dit niet zeker is, blijft de leerling ingeschreven en blijft de school van inschrijving verantwoordelijk voor het aanbieden van een lesprogramma aan de leerling.
4. De school blijft ook verantwoordelijk voor het melden van ongeoorloofd verzuim.
5. Lukt het niet om tijdig een andere school te vinden waar de leerling kan worden geplaatst, dan geeft de huidige school dit zo spoedig mogelijk door aan de Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL) van het Samenwerkingsverband.

6. De school informeert hierover ook de leerplichtplusambtenaar (bv. via de mail).

Alle afspraken en het schoolwisselaarsformulier kunt u vinden op website van het Samenwerkingsverband Amsterdam: www.swvadam.nl.

Gedwongen schoolwisseling/overplaatsing is verwijdering

Het kan zijn dat een leerling vanwege een ernstig incident niet kan blijven op de huidige school. De leerling wordt dan gedwongen overgeplaatst naar een andere school (binnen of buiten hetzelfde schoolbestuur). In dat geval is sprake van een verwijdering. De stappen die school hierbij moet zetten staan in [hoofdstuk 8.3](#).

2.5 Het Onderwijs Schakel Loket (OSL)

Het Onderwijsschakelloket (OSL) is een bovenschools loket ten behoeve van het voortgezet onderwijs in Amsterdam. De scholen en ketenpartners (Leerplicht, Jeugdzorg en Justitie) kunnen leerlingen aanmelden die uitgevallen zijn of dreigen uit te vallen.

Het doel van het OSL is om meer leerlingen in het onderwijs te houden en de toeleiding van moeilijk plaatsbare jongeren naar specifieke vormen van onderwijs, zorg en werk beter te regelen.

Via het OSL kan de school een leerling aanmelden voor één van de volgende trajecten: Transferium, (S)TOP, School2care, School2work, Netwerkschool, Op de Rails (ODR), REC 4 en Herstart.

Meer informatie over het OSL en de aanmelding voor bijzondere trajecten kunt u vinden op de website van het Samenwerkingsverband VO: www.swvadam.nl

LET OP

Zolang de leerling is ingeschreven op school, is de school verantwoordelijk voor het registreren en melden van verzuim. Als een leerling in werkelijkheid (tijdelijk) een ander traject buiten de school volgt, bv. TOP, STOP of Transferium, blijft de school van inschrijving verantwoordelijk voor het tijdig melden van wettelijk ongeoorloofd verzuim.

Dit wettelijke verzuim moet binnen 5 werkdagen via het DUO-verzuimloket aan de leerplichtplusambtenaar gemeld worden. Het is dus zaak dat de school hier goede afspraken over maakt met de locatie waar de leerling onderwijs volgt.

Bureau Leerplicht Plus heeft met het Transferium afspraken gemaakt over het melden van verzuim: zie [hoofdstuk 5.10](#).

2.6 Joke Smit (VAVO)

Het Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs (VAVO) is in principe bedoeld voor mensen vanaf 18 jaar die alsnog een diploma in het voortgezet onderwijs willen halen. In Amsterdam wordt VAVO aangeboden door de Joke Smit-vestiging van het ROCvA.

Meer informatie over het VAVO vindt u op [de website van de Rijksoverheid](#).

16- en 17-jarigen

In bepaalde gevallen kunnen ook 16- en 17-jarigen een opleiding in het VAVO volgen. De VO-school waar zij op dat moment zijn ingeschreven, moet akkoord zijn met deelname van de leerling aan het VAVO en de leerling blijft ingeschreven op de huidige VO-school (de zogenaamde Rutte-leerlingen).

De school waar de leerling staat ingeschreven blijft er ook voor verantwoordelijk dat wettelijk verzuim van deze leerlingen binnen 5 werkdagen via het DUO-verzuimloket aan de

leerplichtplusambtenaar gemeld wordt. Het is zaak dat de school van inschrijving hier goede afspraken over maakt met de Joke Smit.

Bureau Leerplicht Plus heeft met de Joke Smit-vestiging afspraken gemaakt over het melden van verzuim van leerplichtige leerlingen: [zie hoofdstuk 5.10](#).

2.7 Verhuizing binnen of buiten Nederland

Soms kiezen ouders ervoor om hun kind in het buitenland naar school te sturen, of het hele gezin verhuist naar het buitenland. Of het gezin verhuist binnen Nederland. Wat moet de school dan doen?

Vóórdat school de leerling mag uitschrijven moet er duidelijkheid zijn over:

1. De datum: wat is de vertrekdatum en wanneer willen de ouders de leerling uitschrijven?
2. De nieuwe school: naar welke school gaat de leerling, in welk land en welke plaats?
3. De inschrijving op de nieuwe school: is de leerling daar al ingeschreven en wanneer zal de leerling daar starten?

Als de ouders **aannemelijk maken** dat hun kind op een andere school is ingeschreven (in Nederland of daarbuiten) en als de school hiervan **overtuigd** is (d.w.z. de school weet waar en per wanneer de leerling is ingeschreven), dan schrijft de school de leerling uit op de laatste schooldag voordat de leerling naar het buitenland vertrekt.

Nog niet uitschrijven, wel DUO-melden

Als de leerling vertrekt **zonder dat** ouders aannemelijk hebben gemaakt dat de leerling op een andere school is ingeschreven, dan schrijft de school de leerling **nog niet** uit. De school meldt de afwezigheid van de leerling als ongeoorloofd verzuim via het DUO-verzuimloket aan de leerplichtplusambtenaar.

Als de leerling niet op school komt en school heeft van derden vernomen dat het kind naar het buitenland is vertrokken, dan geldt: als de ouders dit niet zelf aan school hebben doorgegeven, blijft de leerling ingeschreven op school en school meldt de afwezigheid als ongeoorloofd verzuim via het DUO-verzuimloket aan de leerplichtplusambtenaar.

In Amsterdam is het volgende afgesproken: als de school twijfels of zorgen heeft over een goede overstap naar de nieuwe school, dan schrijft zij de leerling pas uit na overleg met de leerplichtplusambtenaar.

Als school de leerling heeft uitgeschreven van school, maar hij of zij staat nog wel ingeschreven in Nederland, dan krijgt de leerplichtplusambtenaar hiervan automatisch een melding. Op basis hiervan stelt de leerplichtplusambtenaar een onderzoek in. Alle leerplichtige kinderen die in Nederland wonen moeten immers naar school.

Maximaal één jaar in het buitenland naar school

Als een kind maximaal één jaar in het buitenland naar school zal gaan, dan kunnen de ouders hiervoor eenmalig een beroep doen op *vrijstelling van inschrijving op een school in Nederland* (LPW art. 5 lid c en art. 9). Dit moeten zij regelen via de leerplichtplusambtenaar.

Voldoen de ouders aan de eisen die de Leerplichtwet en de wet Gemeentelijke Basisregistratie hieraan stellen, dan krijgen de ouders voor één jaar een vrijstelling van inschrijving op een school in Nederland. De Nederlandse school moet de leerling in dat geval uitschrijven (terwijl ouders hun kind ingeschreven kunnen laten in het bevolkingsregister van Nederland). De leerplichtplusambtenaar zal aan de ouders een bewijs van inschrijving op de buitenlandse school vragen.

2.8 Gedwongen achterlating van kinderen in het buitenland

Elk jaar worden er vrouwen en hun kinderen tegen hun zin door hun man of vader in het buitenland achtergelaten. De gemeente Amsterdam vindt het belangrijk om inzicht te krijgen in de omvang van dit probleem en heeft de scholen gevraagd extra alert te zijn op signalen van gedwongen achterlating.

Van gedwongen achterlating kan sprake zijn als een leerling langdurig afwezig is (al dan niet met bericht van ouders), of als een leerling na de vakantie niet teruggekeerd is op school.

1. Is een leerling zonder bericht afwezig, dan meldt de school deze afwezigheid als ongeoorloofd verzuim via het DUO-verzuimloket aan de leerplichtplusambtenaar.
2. Bestaat op school het vermoeden van gedwongen achterlating, dan bespreekt de school dit met de leerplichtplusambtenaar en in het ZAT.
3. De leerplichtplusambtenaar informeert Bureau Leerplicht Plus, dat het vermoeden van gedwongen achterlating vervolgens meldt bij het Steunpunt Huiselijk Geweld Amsterdam (SHGA).

Het SHGA stelt een onderzoek in. Zij brengt de Dienst Basisinformatie (DBI) op de hoogte en vraagt DBI de kinderen niet uit te schrijven in verband met mogelijke gedwongen achterlating.

De Leerplichtwet blijft voor deze kinderen van kracht zolang zij in Nederland staan ingeschreven. De leerplichtplusambtenaar beoordeelt in samenspraak met het SHGA of een procesverbaal zinvol is.

Wanneer een DUO-melding?

- Bij vermoeden van achterlating geldt: zolang de leerling niet is teruggekeerd op school, meldt de school het verzuim wekelijks in het DUO-verzuimloket.
- Pas als het vermoeden van gedwongen achterlating daadwerkelijk is gemeld bij het SHGA, hoeft de school het verzuim niet meer wekelijks te melden in het DUO-verzuimloket.

Wanneer uitschrijven?

- De school schrijft de leerling niet uit zolang het onderzoek van het SHGA loopt.
- Het SHGA informeert de leerplichtplusambtenaar als uit het onderzoek blijkt dat de leerling wel of nog niet uitgeschreven kan worden.
- De leerplichtplusambtenaar brengt de school hiervan op de hoogte.

School en leerplichtplusambtenaar houden elkaar op de hoogte van de ontwikkelingen. De school informeert de leerplichtplusambtenaar als de leerling weer terug is.

Voor meer informatie kunt u terecht bij uw leerplichtplusambtenaar en bij:
[Steunpunt Huiselijk Geweld Amsterdam](#): tel. 020 – 611 60 22

2.9 Nieuwkomers

Nieuwkomers zijn leerlingen die pas in Nederland zijn en niet of nauwelijks Nederlands onderwijs hebben gevolgd. Deze leerlingen beheersen de Nederlandse taal onvoldoende om meteen regulier onderwijs te volgen.

Er zijn 2 scholen met speciale Internationale Schakelklassen (ISK) voor nieuwkomers: NOVA-college en Montessori College Oost.

Een school moet een nieuwkomer die bij haar wordt aangemeld, verwijzen naar één van bovenstaande scholen. Beide scholen bieden onderwijs op alle niveaus aan, van praktijkonderwijs tot vwo. Ouders en leerling kunnen zelf kiezen op welke van deze 2 scholen de leerling de ISK zal gaan volgen.

Voor verdere informatie kunt u contact opnemen de coördinator van de Montessori ISK: de heer Stavast, tel. 020 – 5979887, a.stavast@mco.msa.nl.

2.10 Detentie of gesloten behandelcentrum

Het kan zijn dat een leerling in detentie of in een gesloten behandelcentrum is geplaatst, binnen of buiten Amsterdam. Jongeren tot 18 jaar krijgen in de gesloten instelling onderwijs aangeboden en de organisatie die dit onderwijs verzorgt schrijft de leerling in.

1. Is een leerling zonder bericht afwezig, dan neemt de school dezelfde dag contact op met leerling en/of ouders om te informeren naar de reden van afwezigheid van de leerling.
2. Als de leerling gesloten is geplaatst, verifieert de school dat bij de betreffende instelling.
3. Als het zeker is dat de leerling gesloten is geplaatst, informeert de school de leerplichtplusambtenaar over start en einde van de plaatsing.
4. In de verzuimregistratie moet de reden van afwezigheid duidelijk zijn.

Wanneer een DUO-melding?

- Als de school (na eigen onderzoek) niet zeker weet waarom de leerling afwezig is, doet de school bij 16 uur afwezigheid een melding in het DUO-verzuimloket.
- Zolang de leerling afwezig is zonder dat duidelijk is waarom, herhaalt de school wekelijks de DUO-melding.

Wanneer uitschrijven?

Een leerling in detentie of in een behandelcentrum heeft een jeugdreclasserder of andere hulpverlener/begeleider. Deze persoon heeft als taak te zorgen voor de schoolloopbaan na detentie of behandelcentrum. De school van herkomst kan met deze persoon overleggen over het vervolg van de schoolloopbaan. **Het gaat hierbij vaak om maatwerk!**

In het algemeen geldt:

- Als de leerling gesloten is geplaatst, schrijft de school die het onderwijs in de gesloten instelling verzorgt, de leerling in.
- Als de leerling op die andere school is ingeschreven, mag de school van herkomst de leerling uitschrijven.

In Amsterdam verzorgt het Altra College het onderwijs aan jongeren die in de volgende instellingen zijn geplaatst:

- Het Amsterbaken. Dit is een justitiële jeugdinstelling waar jongeren strafrechtelijk worden geplaatst (vanwege een strafbaar feit).
- De Koppeling. Dit is een gesloten behandelcentrum waar jongeren civielrechtelijk worden geplaatst (bv. vanwege ernstige en complexe gedragsproblemen).

Voor meer informatie over deze instellingen:

- [Altra College Amsterbaken](#), tel. 020 – 6068815
- [Altra College De Koppeling](#), tel. 020 – 3428400

2.11 Zwangerschap en tienermoeders

Zwangerschap is geen reden om een leerling uit te schrijven. Om te voorkomen dat zwangere leerlingen en tienermoeders voortijdig met school stoppen, is het wel belangrijk dat de begeleiding van deze leerlingen goed verloopt. Het is raadzaam binnen de school een contactpersoon aan te wijzen voor deze leerlingen.

Een zwangere leerling heeft recht op zwangerschapsverlof, net als iemand die werkt. Is de leerling jonger dan 18 jaar, dan moeten haar ouders voor de duur van het zwangerschapsverlof een *vrijstelling van geregeld schoolbezoek* aanvragen bij de leerplichtplusambtenaar.

Als de leerling vóór of ná het zwangerschapsverlof zonder geldige reden niet op school komt, meldt de school dit via het DUO-verzuimloket aan de leerplichtplusambtenaar.

In [hoofdstuk 5.14](#) leest u hierover meer.

Vragen of reactie? blp.dmo@amsterdam.nl

3. Registreren van verzuim

Schoolverzuim betekent: het niet aanwezig zijn bij lessen of activiteiten van het lesrooster op school of buiten school.

De verzuimregistratie geeft inzicht in het verzuim per leerling. Het is de basis voor elke actie die de school en de leerplichtplusambtenaar kunnen ondernemen om verzuim te verminderen en te voorkomen.

Op basis van de verzuimregistratie per leerling kan de school het verzuim op de juiste gronden en binnen de wettelijke termijnen aan de leerplichtplusambtenaar melden.

Op basis van de totale verzuimregistratie kan de school het schoolverzuim meten en haar verzuimbeleid zo nodig aanpassen.

3.1 Wet- en regelgeving

3.1.1 Leerplichtwet

De Leerplichtwet geeft aan welke gegevens de school moet bijhouden over de aan- en afwezigheid van leerlingen:

- De directeur houdt aantekening van het verzuim van de leerlingen en hij vermeldt daarbij niet alleen of deze geoorloofd of ongeoorloofd waren, maar ook de reden van elk geoorloofd verzuim (Memorie van toelichting Leerplichtwet 1969 en [Leerplichtregeling 1995 art. 2](#)).

3.1.2 Wet op het Voortgezet Onderwijs

In de Wet op het Voortgezet Onderwijs is het volgende bepaald:

- De directeur van de school draagt er zorg voor dat een overzichtelijke administratie van het verzuim van de leerlingen op school beschikbaar is ([BB WVO, art. 3](#)).

Stage

Bij sommige opleidingen maakt een buitenschools praktijkgedeelte (stage) onderdeel uit van het onderwijsprogramma. De school is verantwoordelijk voor het registreren van verzuim van leerlingen tijdens het lesrooster op school en tijdens de stage-uren buiten school.

3.2 Inrichting van de verzuimregistratie

De verzuimregistratie moet een kloppend beeld geven van het verzuim per leerling, per lesuur en tijdens stage. Kloppend wil zeggen: de verzuimregistratie moet inzichtelijk, actueel, betrouwbaar en in overeenstemming zijn met het gerealiseerde les- en stagerooster.

Om aan deze voorwaarden te kunnen voldoen zijn de volgende aspecten belangrijk:

- De registratie is systematisch van opzet:
 - het is duidelijk hoe en hoe vaak geregistreerd wordt;
 - het is duidelijk wie hiervoor verantwoordelijk is;
 - er wordt eenduidig geregistreerd, volgens een afgesproken codering.
- Dit alles is beschreven in een verzuimprotocol (zie [hoofdstuk 4.3](#)).
- Dit protocol is geïmplementeerd binnen de school.
- De directie volgt en controleert het proces van registreren en zij stuurt dit zo nodig bij.

Verder geldt het volgende:

- De verzuimregistratie vindt minimaal dagelijks plaats.
- Er wordt onderscheid gemaakt in geoorloofd en ongeoorloofd verzuim.
- Bij geoorloofd verzuim wordt de reden aangetekend.
- Hierbij worden eenduidige verzuimcodes gebruikt (zie [paragraaf 3.3](#)).
- De verzuimregistratie geeft altijd een kloppend overzicht van het verzuim per leerling per lesuur en tijdens stage.

Verzuim tijdens stage

- Verzuim tijdens stage is binnen één week bij school bekend en wordt door de school wekelijks geregistreerd.
- Bij verzuim worden de uren die op school en tijdens stage zijn verzuimd bij elkaar opgeteld.

3.3 Verzuimcodes

De school moet het geoorloofde en het ongeoorloofde verzuim bijhouden, en bij geoorloofd verzuim moet zij de reden aantekenen.

Geoorloofd of ongeoorloofd verzuim?

Geoorloofd verzuim is verzuim met geldige reden, ongeoorloofd verzuim is verzuim zonder geldige reden: meer hierover staat in [hoofdstuk 5.3](#).

Verzuim dat is ingehaald

Sommige scholen hebben als strafmaatregel dat een leerling ongeoorloofde afwezigheid moet inhalen. Hierbij geldt: ook als de leerling de uren heeft ingehaald, mag de ongeoorloofde afwezigheid waarvoor de leerling wordt gestraft achteraf **niet** uit de verzuimregistratie worden gehaald! Zie verder [hoofdstuk 5.3](#).

Verzuimcodes

De meeste scholen maken gebruik van verzuimcodes, om het verzuim eenduidig en overzichtelijk bij te houden. Hieronder staat een aantal soorten verzuim waarvoor de school verzuimcodes kan afspreken. Hierbij moet duidelijk zijn of het geoorloofd of ongeoorloofd verzuim betreft.

Ongeoorloofd verzuim:

- Afwezig zonder bericht
- Afwezig zonder geldige reden
- Te laat

Geoorloofd verzuim:

- Ziek
- Ziek naar huis
- Dokters-, tandarts- en ziekenhuisbezoek (medisch)
- Onderwijsgerelateerde afwezigheid (onderzoek Bascule, tijdelijke plaatsing TOP, STOP, ODR, Herstart, Transferium e.d.)
- Verlof (vakantieverlof vanwege de aard van het beroep van de ouders óf verlof vanwege gewichtige omstandigheden)
- Afwezigheid wegens voldoen aan religieuze verplichting
- Schorsing
- Uitgestuurd
- Stage
- Detentie

In [hoofdstuk 5](#) leest u meer over het melden van verzuim en het vervolg hierop.

Vragen of reactie? blp.dmo@amsterdam.nl

4. Verzuimbeleid: voorkomen en aanpakken van verzuim

Een goede verhouding tussen school, leerlingen en ouders vormt de basis van een effectief verzuimbeleid. Alle partijen hebben hierbij hun eigen rol. Ouders zorgen ervoor dat hun kind naar school gaat en zij informeren de school als hun kind afwezig is. De school hanteert duidelijke regels bij het voorkomen en aanpakken van verzuim, zodat ouders en leerlingen, maar ook medewerkers van scholen weten waar zij aan toe zijn en wat er van hen wordt verwacht.

4.1 Wet- en regelgeving

4.1.1 Wet op het Voortgezet Onderwijs

In de [WVO art. 24a](#) staan een aantal bepalingen over de communicatie van het verzuimbeleid:

- De school is verplicht om in de schoolgids aan te geven hoe zij schoolverzuim voorkomt en welke maatregelen zij neemt als verzuim wordt geconstateerd.
- De schoolgids bevat ook informatie over de wijze waarop de zorg voor de leerling wordt vormgegeven.
- Het bevoegd gezag reikt de schoolgids uit aan de ouders bij de inschrijving en jaarlijks na de vaststelling van de schoolgids.

4.1.2 Amsterdamse afspraken

De gemeente Amsterdam en de Amsterdamse scholen hebben met elkaar afspraken gemaakt om voortijdig schoolverlaten terug te dringen (voor meer informatie: zie [Aanval op de Uitval regio Amsterdam](#)). In dit handboek refereren we aan deze afspraken als 'Amsterdamse afspraken'.

Ouderbetrokkenheid

De school betreft de ouders zoveel mogelijk bij de schoolgang van hun kind. Dit geldt voor de ouders van leerplichtige leerlingen, maar waar mogelijk ook voor de ouders van bovenleerplichtige leerlingen.

Verzuimprotocol

Alle scholen hebben een verzuim- en meldprotocol dat wordt nageleefd.

4.2 Schoolgids en voorlichting aan ouders en leerlingen

Het aanspreken van ouders en leerlingen op verzuim moet gebaseerd zijn op duidelijke regels. Ouders krijgen jaarlijks de schoolgids, op papier of via de website.

In de schoolgids staat duidelijk beschreven wat de school van ouders verwacht bij de schoolgang van hun kind. Er staat bijvoorbeeld in wat een ouder moet doen als een kind ziek is, en hoe en wanneer verlof kan worden aangevraagd.

Ook staat beschreven hoe de verzuimaanpak op school is georganiseerd en wat ouders hierbij van school kunnen verwachten. Er staat bijvoorbeeld in welke maatregelen de school neemt bij te laat komen en de mogelijkheid van een Halt-afdoening.

In de schoolgids benoemt de school ook welke (extra) zorg de school kan bieden, hoe dit is georganiseerd, welke instanties deel uitmaken van het zorgbreedteoverleg en welke taken zij hebben.

De tekst in de schoolgids moet eenduidig zijn en overeenkomen met de praktijk.

4.3 Verzuimprotocol

Alle scholen hebben een verzuimprotocol, waarin wordt beschreven welke medewerker welke actie onderneemt in geval van verzuim van een leerling:

- Welke medewerkers spelen een rol bij de verzuimaanpak?
- Hoe en door wie wordt verzuim bijgehouden?
- Welke medewerker heeft het overzicht van het verzuim van de leerlingen?
- Welke medewerker constateert wettelijk verzuim?
- Welke medewerker meldt het wettelijk verzuim via het DUO-verzuimloket bij de leerplichtplusambtenaar?
- Welke medewerker mailt het verzuimoverzicht en aanvullende informatie rondom het verzuim naar de leerplichtplusambtenaar?
- Wie vervangt een medewerker met verzuimtaken bij diens afwezigheid?

Verder wordt beschreven hoe de school handelt bij verzuim:

- Wat is de aanpak bij te laat komen en welke medewerker(s) voeren dit uit?
- Wat wordt verstaan onder frequent ziekteverzuim? Wat is de aanpak hierbij en welke medewerker(s) voeren dit uit?
- Wat doet de school bij beginnend verzuim en welke medewerker onderneemt dan actie?
- Wat doet de school bij aanhoudend verzuim en welke medewerker onderneemt dan actie?

Een voorbeeld van een verzuimprotocol VO vindt u op de [website van BLP](#).

4.4 Zorgadviesteam (ZAT)

De leerplichtplusambtenaar heeft tot taak zoveel mogelijk preventief te werken. Goede samenwerking tussen de school, leerplichtplusambtenaar en zorgpartners voorkomt escalatie van problemen met en van leerlingen. Daarom is structureel en geregeld contact tussen school, leerplichtplusambtenaar en zorgpartners noodzakelijk.

Elke VO-school heeft hiervoor een zorgadviesteam (ZAT) ingericht.

Deelnemers ZAT

De leerplichtplusambtenaar maakt deel uit van het ZAT, evenals bijvoorbeeld de schoolarts en een schoolmaatschappelijk werker.

Het gehele ZAT is erop gericht om met de juiste zorg en begeleiding de schoolgang van de leerling te bevorderen. De taak van de leerplichtplusambtenaar binnen het ZAT ligt op het vlak van het beoordelen van het verzuim en de afhandeling daarvan. De leerplichtplusambtenaar heeft hierbij de mogelijkheid om proces-verbaal tegen ouders/leerlingen op te maken.

Het ZAT komt in principe 6 maal per jaar bij elkaar. Het aantal bijeenkomsten kan per school verschillen en is afhankelijk van de aard van de problematiek die speelt.

Voor meer informatie, zie de website van het landelijke steunpunt ZAT: www.zat.nl.

4.5 Voorbeeld verzuimprotocol VO

Een voorbeeld van een verzuimprotocol voor het VO vindt u op [de website van BLP](#).

Vragen of reactie? blp.dmo@amsterdam.nl

5. Melden van schoolverzuim

Schoolverzuim betekent: het niet aanwezig zijn bij lessen of activiteiten van het lesrooster op school of buiten school. Op grond van de Leerplichtwet zijn ouders verantwoordelijk voor het informeren van de school als hun leerplichtige kind afwezig is.

De wet maakt onderscheid tussen geoorloofd en ongeoorloofd schoolverzuim: geoorloofd verzuim is verzuim met geldige reden; ongeoorloofd verzuim is verzuim zonder geldige reden.

In de wet is vastgelegd wanneer de school ongeoorloofd verzuim moet melden aan de leerplichtplusambtenaar.

Verzuimbepalingen over leerlingen tot 18 jaar staan in de Leerplichtwet. In de Wet op het Voortgezet Onderwijs staan de bepalingen over leerlingen van 18-23 jaar zonder startkwalificatie.

5.1 Wet- en regelgeving

5.1.1 Leerplichtwet (18min)

Bij leerlingen tot 18 jaar is de Leerplichtwet van toepassing.

Geregeld schoolbezoek

In de Leerplichtwet is vastgelegd dat een leerling de school geregeld moet bezoeken:

- Ouders zijn verplicht te zorgen dat hun kind de school geregeld bezoekt en jongeren vanaf 12 jaar zijn zelf ook verantwoordelijk voor geregeld schoolbezoek ([LPW art. 2](#)).
- Het schoolbezoek vindt geregeld plaats, zolang geen les of praktijktijd wordt verzuimd ([LPW art. 4](#)).
- Ouders moeten de school in kennis te stellen van de afwezigheid van hun kind en de reden daarvoor ([LPW art. 11, 12 en 13](#)). Meer over verlof en vrijstelling staat in [hoofdstuk 6](#).

Wettelijk verzuim melden

Over het melden van verzuim zegt de Leerplichtwet:

- Als een leerling zonder geldige reden les- of praktijktijd heeft verzuimd en dit verzuim gedurende een periode van 4 opeenvolgende lesweken in totaal 16 uren les- of praktijktijd bedraagt, meldt de school dit onverwijld in het DUO-verzuimloket, zo mogelijk met opgave van de reden van het verzuim ([LPW art. 21a](#)).

5.1.2 Wet op het Voortgezet Onderwijs

De Wet op het Voortgezet Onderwijs bepaald:

- De directeur van de school draagt er zorg voor dat een overzichtelijke administratie van het verzuim van de leerlingen op school beschikbaar is ([BB WVO, art. 3](#)).

Vanaf 18 jaar

Bij leerlingen van 18 of ouder geldt de Leerplichtwet niet meer, ook niet als zij op het VO zitten. De Wet op het Voortgezet Onderwijs zegt over het melden van verzuim van leerlingen van 18-23 jaar zonder startkwalificatie:

- De school meldt ongeoorloofd verzuim van een aaneengesloten periode van 4 opeenvolgende lesweken onverwijld in het DUO-verzuimloket ([WVO art. 28a](#)).

5.1.3 Amsterdamse afspraken

De gemeente Amsterdam en de Amsterdamse scholen hebben met elkaar afspraken gemaakt om voortijdig schoolverlaten terug te dringen (voor meer informatie: zie [Aanval op de Uitval regio Amsterdam](#)). In dit handboek refereren we aan deze afspraken als 'Amsterdamse afspraken'.

Verzuimmelden 18min en 18plus geen onderscheid

Afgesproken is dat de scholen bij alle Amsterdamse leerlingen tot 23 jaar zonder startkwalificatie (18min en 18plus) dezelfde meldtermijn hanteren:

- De school meldt deze leerlingen in het DUO-verzuimloket bij ongeoorloofd verzuim van in totaal 16 uren les- of praktijktijd binnen een periode van 4 opeenvolgende lesweken.

De leerplichtplusambtenaar behandelt het verzuim van alle leerlingen die worden gemeld. Er kan echter alleen proces verbaal worden opgemaakt voor leerlingen die nog onder de Leerplichtwet vallen, dus de leerlingen jonger dan 18 jaar zonder startkwalificatie.

Ouderbetrokkenheid

Afgesproken is dat de school de ouders zoveel mogelijk betreft bij de schoolgang van hun kind. Dit geldt voor de ouders van leerplichtige leerlingen, maar waar mogelijk ook voor de ouders van bovenleerplichtige leerlingen.

Aanpak ziekteverzuim

Een verbeterde verzuimaanpak lijkt te leiden tot een vermindering van het ongeoorloofde verzuim, terwijl het geoorloofde verzuim (ziekmeldingen) stijgt. Afgesproken is dat de scholen, in samenwerking met de GGD (jeugdarts), hun aanpak bij ziekte verbeteren als dit nodig is. De GGD zal een plan van aanpak maken om alle VO-scholen te laten deelnemen aan het ziekteverzuimproject van de GGD.

5.2 Actie school bij afwezigheid leerling

Als een leerling afwezig is, moet de school zo snel mogelijk duidelijkheid krijgen over de oorzaak van het verzuim van de leerling en aantoonbaar actie ondernemen om de leerling weer op school te krijgen. Als het goed is staan deze acties beschreven in het verzuimprotocol van de school (zie [hoofdstuk 4.3](#)).

1. Is een leerling zonder bericht afwezig, dan neemt de school dezelfde dag contact op met leerling en/of ouders om te informeren naar de reden van afwezigheid van de leerling.
2. De school spreekt de ouders van de leerling aan op het verzuim van hun kind. Bij leerlingen van 12 jaar en ouder spreekt de school ook de leerling zelf aan.
3. De school maakt afspraken met de leerling over het verzuim, legt deze afspraken vast en ziet erop toe dat de afspraken nagekomen worden.
4. Houdt het verzuim aan, dan onderzoekt de school of de leerling extra ondersteuning of begeleiding nodig heeft om de opleiding te kunnen vervolgen (schoolmaatschappelijk werk, schuldhulpverlening etc.).
5. De school doet één of meer meldingen in het DUO-verzuimloket bij ongeoorloofd verzuim van 16 klokuren les- of praktijktijd binnen 4 aaneengesloten lesweken (zie [paragraaf 5.4](#)).
6. De school houdt per leerling een dossier bij van het verzuim van de leerling (geoorloofd en ongeoorloofd) en de inspanningen die de school heeft verricht om het verzuim aan te pakken (bv. afspraken met de leerling, kopieën van brieven, bespreking in ZAT, inzetten van schoolmaatschappelijk werk, schoolarts, etc).

Beginnend verzuim

Een aantal Amsterdamse scholen hebben met Bureau Leerplicht Plus richtlijnen afgesproken, om beginnend verzuim gezamenlijk aan te pakken: zie [paragraaf 5.8](#).

Zorgwekkend ziekteverzuim

Bij langdurig of frequent ziekteverzuim kan de schoolloopbaan van de leerling in gevaar komen: zie [paragraaf 5.11](#).

Verhuizing binnen of buiten Nederland

Het kan zijn dat een leerling is vertrokken zonder dat duidelijk is waarheen: zie [paragraaf 5.12](#).

Onderwijsschakelloket

Scholen kunnen een beroep doen op het Onderwijsschakelloket, met vragen over een leerling die dreigt uit te vallen of die misschien aangemeld moet worden voor het speciaal onderwijs of een speciaal traject: zie [hoofdstuk 2.5](#).

5.3 Geoorloofd of ongeoorloofd verzuim?

Als een leerling afwezig is, onderzoekt de school of het gaat om geoorloofd of ongeoorloofd verzuim. Geoorloofd verzuim is verzuim met geldige reden, ongeoorloofd verzuim is verzuim zonder geldige reden.

Verzuim dat is ingehaald

Sommige scholen hebben als strafmaatregel dat een leerling ongeoorloofde afwezigheid moet inhalen. Hierbij geldt:

Ook als de leerling de uren heeft ingehaald, mag de ongeoorloofde afwezigheid waarvoor de leerling wordt gestraft achteraf **niet** uit de verzuimregistratie worden gehaald!

De verzuimregistratie moet immers een kloppend beeld geven van het werkelijke verzuim per leerling per lesuur. Dit staat los van het sanctiebeleid van de school. Het is vanzelfsprekend heel goed dat scholen meteen op ongeoorloofde afwezigheid of te laat komen een reactie geven. Maar als verzuimde uren uit de verzuimregistratie worden gehaald, geeft de verzuimregistratie geen kloppend beeld meer van het verzuim; er is dan wel verzuim geweest, maar het is niet meer zichtbaar.

Daarnaast kan de school dan niet meer goed bijhouden of de strafmaatregel effect heeft en het verzuim vermindert.

Ongeoorloofd ziekteverzuim

Bij zorgwekkend ziekteverzuim (zie [hoofdstuk 5.11](#)) kan de school besluiten om de jeugdarts in te schakelen.

- Het kan zijn dat de jeugdarts constateert dat er geen medische reden is voor het verzuim terwijl het ziekteverzuim aanhoudt, zonder verdere verklaring of actie van de ouders.
- In dat geval registreert de school het verzuim als ongeoorloofd verzuim, vanaf het moment dat de jeugdarts heeft verklaard dat er geen medische reden is voor het verzuim.

De school meldt het verzuim als signaalverzuim via de LAS aan de leerplichtplusambtenaar.

De school informeert de ouders over de LAS-melding. Tegelijk met de LAS-melding informeert de school de leerplichtplusambtenaar over de (vermoedelijke) reden van verzuim, de acties die de school heeft ondernomen en de reactie van leerling/ouders hierop.

De leerplichtplusambtenaar onderneemt actie, in samenspraak met de zorgcoördinator.

5.4 Wettelijk verzuim melden via DUO-verzuimloket

Bij ongeoorloofd verzuim van **16 uren** les- of praktijktijd binnen 4 opeenvolgende lesweken, informeert de school **onverwijld** de leerplichtplusambtenaar.

Hierbij geldt:

- Bij lesuren van minder of gelijk aan 60 minuten geldt: de school meldt bij 16 lesuren.
- Bij lesuren van meer dan 60 minuten en bij gedifferentieerde lesuren geldt: de school rekent de lesuren om naar klokuren en meldt bij 16 klokuren.
- Ongeoorloofd verzuim van leerlingen van 18-23 jaar wordt ook gemeld bij 16 lesuren.
- Onverwijld wil zeggen: binnen 5 werkdagen.
- School meldt wettelijk verzuim via het DUO-verzuimloket aan de leerplichtplusambtenaar.

Stappen melding

1. School meldt het verzuim via het [digitaal verzuimloket DUO](#) aan de leerplichtplusambtenaar.
2. School vermeldt hierbij om wat voor soort verzuim het gaat ([zie paragraaf 5.7](#)).
3. School mailt tegelijkertijd het verzuimoverzicht naar de leerplichtplusambtenaar.
4. Gaat het om een leerling die niet in Amsterdam woont, dan stuurt de school het verzuimoverzicht naar de leerplichtambtenaar van de woongemeente van deze leerling.
5. Dit verzuimoverzicht moet zodanig zijn, dat de leerplichtplusambtenaar op basis hiervan het verzuim van de leerling kan beoordelen.
6. School geeft de leerplichtplusambtenaar aanvullende informatie rondom het verzuim:
 - de (vermoedelijke) reden van verzuim
 - de acties die de school heeft ondernomen
 - de reactie van de leerling hierop
 - welke inzet de school verwacht van de leerplichtplusambtenaar
7. School informeert de ouders van de leerling over de melding.

Ná de melding

- De school blijft ook na een DUO-melding inspanningen verrichten om het verzuim terug te dringen.
- Als de leerling regelmatig blijft verzuimen ([recidive-verzuim](#)), doet de school DUO-meldingen van elke 16 uren ongeoorloofd verzuim binnen 4 lesweken.
- Als de leerling aansluitend afwezig blijft en tussendoor niet terugkomt op school ([aaneengesloten verzuim](#)), doet de school hiervan wekelijks een melding in het DUO-verzuimloket.

Dit melden is een wettelijke verplichting en staat los van de inspanningen door de school en het contact met de leerplichtplusambtenaar.

5.5 Recidive-verzuim en aaneengesloten verzuim

Recidive-verzuim

- Hiermee wordt bedoeld: de leerling verzuimt, komt weer naar school en verzuimt opnieuw.
- Dit verzuim moet steeds opnieuw gemeld worden, bij elke 16 uren verzuim in 4 lesweken.
- Deze melding heet recidivemelding.

Aaneengesloten verzuim

- Hiermee wordt bedoeld: de leerling verzuimt en komt tussendoor niet meer terug op school.
- Dit verzuim moet wekelijks gemeld worden, met steeds dezelfde 1^e verzuimdag.
- Deze melding heet herhaalmelding.

5.6 Hoe bereken je 16 uur verzuim en wat is de 1^e verzuimdag?

In elke DUO-melding geeft school aan wat de 1^e verzuimdag is van het verzuim waarvoor deze DUO-melding wordt gedaan.

In het kader hieronder wordt dit verder uitgelegd:

Recidive-verzuim, bijvoorbeeld:

- Tussen **1 november** en **14 november** is leerling in totaal 16 lesuren ongeoorloofd afwezig
- De school moet binnen 5 werkdagen na 14 november een DUO-melding doen
- De school doet deze DUO-melding bv. op 19 november
- De school geeft in deze DUO-melding als **1^e verzuimdag** op: **1 november**.

Vanaf **15 november** (meteen na overschrijding van de eerste 16 lesuren) begint een nieuwe periode van 4 lesweken en begin je opnieuw 16 lesuren te tellen.

Je gaat dus niet pas opnieuw tellen na de DUO-melding!

- Tussen **15 november** en **28 november** is leerling opnieuw 16 lesuren ongeoorloofd afwezig
- De school moet opnieuw binnen 5 werkdagen na 28 november een DUO-melding doen
- De school doet deze DUO-melding bv. op 3 december
- De school geeft in deze DUO-melding als **1^e verzuimdag** op: **15 november**.

Etc.

Aaneengesloten verzuim, bijvoorbeeld:

- Tussen **1 november** en **5 november** is leerling in totaal 16 lesuren ongeoorloofd afwezig
- Het blijkt dat de leerling hierna continu afwezig blijft en tussendoor niet meer terug komt op school
- De eerste DUO-melding moet school doen binnen 5 werkdagen na 5 november
- De school doet deze DUO-melding bv. op 8 november
- Daarna moet de school wekelijks een DUO-melding doen
- De school geeft in deze DUO-meldingen steeds **dezelfde 1^e verzuimdag** op: **1 november**
- Hierdoor weet de leerplichtambtenaar dat de leerling vanaf 1 november aaneengesloten afwezig is.

5.7 Soorten verzuim in DUO-verzuimloket

De school meldt verzuim via het [digitaal verzuimloket DUO](#) aan de leerplichtplusambtenaar en zij geeft in het DUO-verzuimloket aan wat voor soort verzuim het betreft.

Zij heeft hierbij de keuze uit één van de volgende verzuimsoorten:

16 uren per 4 weken: ongeoorloofd verzuim van 16 lesuren of meer binnen 4 lesweken.

Signaal verzuim: zorgelijk verzuim, verzuim met mogelijk problematische achtergrond. Dit kan minder zijn dan 16 lesuren binnen 4 lesweken.

Beginnend verzuim: regelmatig spijbelen en/of te laat komen. Dit kan minder zijn dan 16 lesuren binnen 4 lesweken.

Luxe verzuim: ongeoorloofde afwezigheid doordat de leerling buiten de schoolvakanties om op vakantie gaat.

RMC verzuim 18+: ongeoorloofd verzuim van een 18-23-jarige zonder startkwalificatie.

5.8 Eerder melden mag!

De school kan en mag verzuim ook eerder via het DUO-verzuimloket melden, dus vóórdat er sprake is van ongeoorloofd verzuim van 16 lesuren binnen 4 lesweken. Bijvoorbeeld als er zorgen zijn over het verzuimgedrag van een leerling of als de maatregelen van de school geen effect hebben op het verzuim.

LET OP

Als school verzuim meldt van minder dan 16 lesuren binnen 4 lesweken, moet zij kunnen laten zien dat zij zelf inspanningen heeft verricht om het verzuim van de leerling aan te pakken (zie [paragraaf 5.2](#)).

Bij luxeverzuim hoeft dit niet: school moet dit meteen melden.

Eerder melden kan bijvoorbeeld in het geval van:

- Ongeoorloofd verzuim van minder dan 16 lesuren binnen 4 lesweken:
 - met mogelijk problematische achtergrond;
 - of in combinatie met regelmatig te laat komen.
- Regelmatig te laat komen: vanaf 12x binnen 4 lesweken.
- Zorgwekkend ziekteverzuim (zie [paragraaf 5.11](#)).
- Twijfel bij ziekmeldingen.
- Verzuim rondom schoolvakanties.
- Ongeoorloofd verzuim na afwijzing van een verlofaanvraag.
- Vertrek naar het buitenland (zie [paragraaf 5.12](#)).
- Leerling is vertrokken zonder dat duidelijk is waarheen.

Richtlijn beginnend verzuim: de 3 – 6 – 9 aanpak

Bureau Leerplicht Plus heeft met een aantal Amsterdamse VO-scholen afgesproken om beginnend verzuim gezamenlijk aan te pakken, volgens de 3-6-9-aanpak:

- Bij 3 uur verzuim onderneemt de school actie richting de leerling.
- Bij 6 uur verzuim onderneemt de school schriftelijke actie richting leerling en ouders.
- Bij 9 uur verzuim onderneemt de school actie richting leerling en ouders en doet zij een melding in het DUO-verzuimloket.

De leerplichtplusambtenaar roept de leerling vervolgens op. Meestal houdt de leerplichtplusambtenaar hiervoor spreekuur op de school zelf. Als het verzuim na de melding en het gesprek aanhoudt, kan de leerplichtplusambtenaar besluiten om de leerling naar Halt te verwijzen. Voor meer informatie over Halt: zie [Halt-afdoening](#).

5.9 Wat gebeurt er na een melding?

Onderzoek leerplichtplusambtenaar

Na ontvangst van een melding stelt de leerplichtplusambtenaar een onderzoek in. Dit kan bestaan uit het volgende:

- nadere informatie inwinnen bij de school en eventueel bij derden;
- leerling en/of ouders oproepen voor een gesprek of verhoor.

Bij het bepalen van de oorzaak van het verzuim onderzoekt de leerplichtplusambtenaar of er sprake is van onwil of van onmacht.

Op basis van het onderzoek zal de leerplichtplusambtenaar allereerst proberen afspraken te maken met de ouders (en met jongeren vanaf 12 jaar) om het verzuim te laten stoppen.

Heeft dit geen resultaat, dan kan de leerplichtplusambtenaar:

- een officiële waarschuwing geven;
- een proces-verbaal Halt opmaken: voor jongeren vanaf 12 jaar. Zie [Halt-afdoening](#);

- een gewoon proces-verbaal opmaken;
- een melding doen bij de Sociale Verzekeringsbank (voor 16- en 17-jarigen).

Bij zorgen omtrent de leerling kan de leerplichtplusambtenaar:

- een melding maken in [Matchpoint](#) (verwijsindex zorg);
- de school vragen om een zorgmelding te doen bij [Bureau Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam](#)
- het stappenplan van de meldcode kindermishandeling volgen (zie [paragraaf 5.15](#)).

De leerplichtplusambtenaar koppelt de resultaten van zijn/haar onderzoek en de vervolgcacties terug aan de school.

Justitie – Openbaar Ministerie

Het Openbaar Ministerie (OM) heeft een *Handleiding Strafrechtelijke aanpak schoolverzuim* voor leerplichtambtenaren opgesteld. Het doel hiervan is om landelijk een eenduidig handhavings- en vervolgingsbeleid toe te passen ten aanzien van schoolverzuim van alle leerlingen die vallen onder de Leerplichtwet.

Het OM behandelt het proces-verbaal van de leerplichtplusambtenaar in een leerplichtzitting. Tijdens deze zitting wil het OM kunnen beoordelen of het verzuim van de leerling na het opmaken van het proces-verbaal is gestopt. Zodra de datum van de leerplichtzitting bekend is, zal de leerplichtplusambtenaar daarom de school vragen om zo spoedig mogelijk een recent verzuimoverzicht te leveren.

Naar aanleiding van het proces-verbaal van de leerplichtplusambtenaar kan het OM onder andere de volgende maatregelen opleggen:

- een maatregel Hulp en Steun: gedwongen hulpverlening voor jongeren vanaf 12 jaar;
- een werkstraf, een taakstraf of een voorwaardelijke straf voor jongeren vanaf 12 jaar;
- een geldboete voor ouders of voor jongeren vanaf 12 jaar.

Halt-afdoening

De Halt-regeling is bedoeld voor leerlingen tot 18 jaar met beginnend verzuim, die al duidelijk zijn aangesproken en gewaarschuwd door de school. Er mag geen sprake zijn van zorgelijke problematiek en ouders en leerling moeten toestemming hebben gegeven voor Halt. Een Halt-afdoening kan slechts eenmaal worden gegeven.

In een Halt-afdoening worden jongeren geconfronteerd met de gevolgen van hun gedrag en krijgen zij de kans de zaak weer recht te zetten. De Halt-afdoening bestaat standaard uit drie gesprekken en een leeropdracht. Deze leeropdracht heeft een relatie met het spijbelen of het te laat komen.

De leerplichtambtenaar kan een leerling via een proces-verbaal verwijzen naar Halt. Dit kan alleen als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- de jongere is 12-18 jaar en heeft nog geen startkwalificatie;
- het ongeoorloofd verzuim valt binnen onderstaande richtlijnen (minimum en maximum);
- het verzuim vindt plaats in een aangesloten periode van een schooljaar;
- het verzuim kan de jongere worden verweten;
- de school kan aantonen welke inspanningen zijn verricht om het verzuim tegen te gaan;
- de maatregelen van school hebben het verzuim niet gestopt;
- de school heeft het verzuim via het DUO-verzuimloket gemeld;
- er is geen sprake van zorgelijke problematiek;
- de jongere is niet eerder naar Halt verwezen;
- in het reglement van school is opgenomen dat een Halt-afdoening kan worden ingezet;
- de jongere stemt in met Halt.

De Halt-richtlijnen voor verzuim zijn:

- minimaal 9 tot maximaal 60 uren verzuim, of
- minimaal 12x tot maximaal 60x te laat, of
- aantal uren verzuim + aantal keren te laat is = minimaal 12 of maximaal 60

Voor meer informatie: zie de [website van Halt](#).

Vanaf 18 jaar

Voor leerlingen van 18 of ouder geldt de Leerplichtwet niet meer, ook niet als zij nog op het VO zitten. Dit betekent dat de leerplichtplusambtenaar geen sanctiemogelijkheden heeft, zoals bij leerplichtige leerlingen.

De leerplichtplusambtenaar kan wel:

- proberen de leerling te motiveren om weer naar school te gaan;
- de leerling wijzen op de schoolregels;
- de school adviseren tot een sanctie binnen het eigen verzuimbeleid;
- doorverwijzen naar hulpverlening in of buiten de school.

5.10 Leerling die elders onderwijs volgt

Wettelijk is het zo dat de school waar de leerling is ingeschreven (de stamschool) verantwoordelijk is voor het tijdig melden van ongeoorloofd verzuim in het DUO-verzuimloket. Wettelijke verzuim moet binnen 5 werkdagen via het DUO-verzuimloket aan de leerplichtplusambtenaar gemeld worden.

Als een leerling in werkelijkheid (tijdelijk) een ander traject buiten de stamschool volgt, bv. VAVO, TOP, STOP of Transferium, is het zaak dat de stamschool hier goede afspraken over maakt met de locatie waar de leerling onderwijs volgt.

Stappen school

1. De stamschool geeft aan de schoolgebonden leerplichtplusambtenaar door dat de leerling (tijdelijk) een traject buiten de school volgt.
2. De stamschool spreekt met de locatie waar de leerling onderwijs volgt af, hoe en wanneer zij op de hoogte wordt gesteld van wettelijk ongeoorloofd verzuim. Dit moet zo geregeld zijn dat de stamschool het verzuim binnen 5 werkdagen kan melden in het DUO-verzuimloket.
3. Zodra de locatie waar de leerling onderwijs volgt aan de stamschool doorgeeft dat er sprake is van wettelijk ongeoorloofd verzuim, meldt de stamschool dit verzuim in het DUO-verzuimloket.
4. In de DUO-melding geeft de stamschool aan op welke locatie de leerling onderwijs volgt.
5. Als de leerling weer terugkomt op de stamschool, geeft deze school dit door aan de schoolgebonden leerplichtplusambtenaar.

Afspraken Joke Smit en Transferium

Bureau Leerplicht Plus heeft met de Joke Smit (voor de 16- en 17-jarigen) en met de Transferia afspraken gemaakt over het doorgeven van wettelijk ongeoorloofd verzuim.

Ook is aan deze locaties een eigen leerplichtplusambtenaar verbonden. Voor het Transferium is dit de leerplichtplusambtenaar van de Altra-locatie waar het Transferium is ondergebracht.

Met de Joke Smit en de 4 Transferia zijn de volgende afspraken gemaakt over het melden van verzuim:

- Bij wettelijk ongeoorloofd verzuim zorgen zij ervoor dat de stamschool hiervan op tijd op de hoogte is gesteld, zodat de stamschool dit verzuim binnen 5 werkdagen kan melden in het DUO-verzuimloket.
- Zij geven ook het verzuimoverzicht door aan de stamschool.
- **Tegelijkertijd** mailen zij dit wettelijk ongeoorloofd verzuim, het bijhorend verzuimoverzicht en aanvullende informatie naar de leerplichtplusambtenaar die aan de eigen vestiging is verbonden.

Vervolgens meldt de stamschool het verzuim in het DUO-verzuimloket.

De leerplichtplusambtenaren die aan de Joke Smit en de Transferia zijn verbonden, behandelen het verzuim.

5.11 Zorgwekkend ziekteverzuim

Bij langdurig of frequent ziekteverzuim kan de schoolloopbaan van de leerling in gevaar komen. Daarom is het belangrijk dat school zorgwekkend ziekteverzuim vroegtijdig signaleert, zodat op tijd de juiste aanpak wordt ingezet om te zorgen dat de leerling weer naar school gaat. Een goede communicatie tussen ouders en school is hierbij erg belangrijk!

Criteria zorgwekkend ziekteverzuim

In Amsterdam wordt gewerkt met de volgende criteria voor zorgwekkend ziekteverzuim:

- langdurig ziekteverzuim: langer dan 10 aaneengesloten dagen ziek;
- frequent ziekteverzuim: vaker dan 3x in 2 maanden ziek.
- twijfelachtig ziekteverzuim: twijfel over de verklaring van het ziek zijn, het vermoeden dat ziekte niet de oorzaak is van het verzuim, bijvoorbeeld bij zeer vage klachten, bij regelmatig te late ziekmeldingen, vaak ziek bij bepaalde lessen of op bepaalde dagen, etc.

Ziekteverzuimproject volgens M@ZL

Een groot deel van de VO-scholen in Amsterdam maakt gebruik van het ziekteverzuimproject van de GGD: *M@ZL, medische advisering aan zieke leerlingen*. Binnen dit project is er een nauwe samenwerking tussen school, jeugdarts en leerplichtplusambtenaar.

De scholen houden nauwkeurig het ziekteverzuim van hun leerlingen bij. Voldoet een leerling aan de criteria voor zorgwekkend ziekteverzuim, dan geeft de school dit door aan de jeugdarts, die de leerling vervolgens oproept voor een consult. De jeugdarts beschikt over sociaal-medische expertise en kan adviseren over deelname aan het lesprogramma. Zo nodig zal de jeugdarts overleggen met derden, bijvoorbeeld een behandelend arts, of verwijzen naar hulpverlening.

Scholen zonder ziekteverzuimproject

Scholen die geen gebruik maken van het ziekteverzuimproject, wordt ook geadviseerd om bovenstaande criteria voor zorgwekkend ziekteverzuim te hanteren. Bij de aanpak van zorgwekkend ziekteverzuim is echter een grotere rol weggelegd voor de school zelf en in mindere mate voor de jeugdarts.

Stappen bij ziekte van een leerling

Bij ziekte van een leerling zet de school de volgende stappen. De school beschrijft deze stappen in het verzuimprotocol:

1. Is een leerling meer dan 3 dagen ziek dan neemt de school contact op met de ouders. In dit gesprek informeert de medewerker hoe het gaat met de leerling, er worden afspraken gemaakt over schoolwerk en er wordt afgesproken wanneer de leerling weer op school komt.
2. Als de afgesproken termijn verlopen is en de leerling is nog niet op school, neemt de school opnieuw contact op met de ouders.
3. In de volgende gevallen wordt het ziekteverzuim besproken in het zorgoverleg, waarbij de jeugdarts en de leerplichtplusambtenaar aanwezig zijn:
 - de leerling is langer dan 10 aaneengesloten dagen ziek;
 - de leerling wordt vaker dan 3x ziek gemeld in 2 maanden;
 - er is twijfel over de verklaring van het ziek zijn;
 - er zijn zorgen over de leerling.
4. In overleg kan worden besloten om de jeugdarts in te schakelen. Leerling en ouders worden dan opgeroepen om de reden van het ziekteverzuim te bespreken, afspraken te maken over terugkeer naar school en indien nodig te schakelen naar andere zorgverleners.

Wanneer een DUO-melding?

LET OP

In de volgende gevallen doet de school een DUO-melding:

- Leerling en ouders houden zich niet aan de afspraken die met de jeugdarts zijn gemaakt over terugkeer naar school en het ziekteverzuim houdt aan.
- Leerling en ouders verschijnen niet op het spreekuur van de jeugdarts en het ziekteverzuim houdt aan.
- De jeugdarts constateert dat er geen medische reden is voor het verzuim en het ziekteverzuim houdt aan, zonder verdere verklaring of actie van de ouders. In dit laatste geval registreert de school het verzuim als ongeoorloofd verzuim, vanaf het moment dat de jeugdarts heeft verklaard dat er geen medische reden is voor het verzuim.

Tegelijk met de DUO-melding informeert de school de leerplichtplusambtenaar over de (vermoedelijke) reden van verzuim, de acties die de school heeft ondernomen en de reactie van leerling/ouders hierop.

De school informeert de ouders over de melding in het DUO-verzuimloket.

De leerplichtplusambtenaar onderneemt actie, in samenspraak met de zorgcoördinator.

Als er ernstige zorgen zijn over de leerling, bepaalt het ZAT of er een zorgmelding wordt gedaan bij Bureau Jeugdzorg.

Meer informatie

Voor meer informatie of advies kunt u terecht bij de jeugdarts die verbonden is aan uw school. Ook kunt u contact opnemen met de zorgcoördinator van het Montessori Lyceum Amsterdam: mw. Chaia Levie, chaialevie@mmla.msa.nl.

Op www.zat.nl staat veel informatie over zorg en begeleiding van leerlingen.

De landelijke handreiking '[Snel terug naar school is veel beter](#)' geeft scholen praktische handvatten om onnodig schoolziekteverzuim aan te pakken.

5.12 Verhuizing binnen of buiten Nederland

Als een leerling binnen of buiten Nederland verhuist, moet er duidelijkheid zijn over:

1. De datum: wat is de vertrekdatum en wanneer willen de ouders de leerling uitschrijven?
2. De nieuwe school: naar welke school gaat de leerling, in welk land en welke plaats?
3. De inschrijving op de nieuwe school: is de leerling daar al ingeschreven en wanneer zal de leerling daar starten?

Wanneer een DUO-melding?

In het algemeen geldt: als de leerling is vertrokken zonder dat duidelijk is waarheen, **moet** de school de afwezigheid in het DUO-verzuimloket melden als vermoedelijk ongeoorloofd verzuim. De school doet een of meerdere DUO-meldingen:

- Als de ouders aangeven dat hun kind naar het buitenland is vertrokken, **zonder dat** zij aannemelijk hebben gemaakt dat hun kind op een buitenlandse school is ingeschreven.
- Als de leerling niet op school komt en school van derden heeft vernomen dat het kind naar het buitenland is vertrokken.
- Als de leerling langdurig afwezig is en de school heeft een vermoeden van gedwongen achterlating (zie [hoofdstuk 2.8](#)).

In al deze gevallen mag de school de leerling **nog niet uitschrijven**, tenzij de leerplichtplusambtenaar hiervoor toestemming geeft. Meer over de stappen bij uitschrijving: zie [hoofdstuk 2.3](#).

Zolang de leerling op de school ingeschreven blijft en deze niet bezoekt, herhaalt de school wekelijks de DUO-melding: zie [hoofdstuk 5.5](#).

5.13 Detentie of gesloten behandelcentrum

Het kan zijn dat een leerling (waarschijnlijk) in detentie of in een gesloten behandelcentrum is geplaatst, binnen of buiten Amsterdam.

1. Is een leerling zonder bericht afwezig, dan neemt de school dezelfde dag contact op met leerling en/of ouders om te informeren naar de reden van afwezigheid van de leerling.
2. Als de leerling gesloten is geplaatst, verifieert de school dat bij de betreffende instelling.
3. Als het zeker is dat de leerling gesloten is geplaatst, informeert de school de leerplichtplusambtenaar over start en einde van de plaatsing.
4. In de verzuimregistratie moet de reden van afwezigheid duidelijk zijn.

Wanneer een DUO-melding?

- Als de school (na eigen onderzoek) niet zeker weet waarom de leerling afwezig is, doet de school bij 16 uur afwezigheid een melding in het DUO-verzuimloket.
- Zolang de leerling afwezig is zonder dat duidelijk is waarom, herhaalt de school wekelijks de DUO-melding.

Over de handelwijze t.a.v. wel of niet uitschrijven: zie [hoofdstuk 2.10](#).

5.14 Zwangerschap en tienermoeders

Zwangere leerlingen en tienermoeders zijn zelf verantwoordelijk voor het goed afronden van de schoolloopbaan. Maar om te voorkomen dat zij voortijdig met hun school stoppen, is het belangrijk dat het begeleiden van deze leerlingen goed verloopt.

Het is raadzaam binnen de school een contactpersoon aan te wijzen voor deze leerlingen. Deze persoon zorgt ervoor dat onderstaande stappen worden uitgevoerd.

Stappen school bij zwangerschap van een leerling

1. School wijst een contactpersoon aan voor de zwangere leerling.
2. De contactpersoon informeert het zorgteam over de zwangerschap van de leerling.
3. School spreekt de periode voor het zwangerschapsverlof af: maximaal 16 weken.
4. De school schrijft de leerling niet uit gedurende het zwangerschapsverlof.
5. School stelt een Contract Zwangerschapsverlof op met de leerling en stuurt een kopie hiervan naar de leerplichtplusambtenaar.
6. Bij leerlingen jonger dan 18 jaar: school laat een *vrijstelling geregeld schoolbezoek* door ouders aanvragen bij de leerplichtplusambtenaar.
7. Voor, gedurende en na het verlof houdt de contactpersoon contact met de leerling. Terugkeer naar school is hierbij een terugkerend thema.
8. School reageert alert op (ziekte)verzuim van de leerling, vóór en ná het verlof.
9. Als de leerling vóór of ná het zwangerschapsverlof zonder geldige reden niet op school komt, meldt de school dit via het DUO-verzuimloket aan de leerplichtplusambtenaar.
10. Als een leerling de zwangerschap of het ouderschap als reden opgeeft voor ziekteverzuim, kan de school via de schoolarts bij de GGD een belastbaarheidsonderzoek aanvragen. Afhankelijk van de beoordeling kan de leerling een aangepast lesprogramma volgen, of gemeld worden bij de leerplichtplusambtenaar.

Hieronder worden deze stappen verder toegelicht.

Contract Zwangerschapsverlof

Een zwangere leerling heeft, net als een zwangere die werkt, recht op maximaal 16 weken zwangerschapsverlof (4 - 6 weken voor en 10 - 12 weken na de bevalling). Daarbuiten moet zij aanwezig zijn volgens het lesrooster.

De school stelt met de leerling een Contract Zwangerschapsverlof op, met daarin:

- de uitgerekende bevallingsdatum;
- de datum waarop het zwangerschapsverlof ingaat;
- de datum van terugkeer naar school;

- de contactpersoon binnen school;
- eventuele afspraken over een aangepast lesprogramma of het afleggen van toetsen en examens;
- informatie over hoe straks school en de zorg voor het kind worden gecombineerd, bijvoorbeeld: hoe is de kinderopvang geregeld?

Een voorbeeld van een Contract Zwangerschapsverlof vindt u op de [website van BLP](#).

Jonger dan 18 jaar: vrijstelling geregeld schoolbezoek

Is een zwangere leerling jonger dan 18 jaar, dan moeten haar ouders een *vrijstelling geregeld schoolbezoek* bij de leerplichtplusambtenaar aanvragen, voor de duur van het zwangerschapsverlof (LPW art. 11g).

Aangepast lesprogramma

Als een leerling voor of na de bevalling aangeeft de lessen door ziekte of complicaties niet te kunnen volgen, kan de school bij de GGD (via de jeugdarts) een belastbaarheidsonderzoek laten doen. Daarmee kan vastgesteld worden of de school een aangepast lesprogramma moet opstellen. Ziekte of complicaties moet de leerling met een verklaring van de arts onderbouwen.

Inschakelen leerplichtplusambtenaar

De school stuurt een kopie van het Contract Zwangerschapsverlof naar de leerplichtplusambtenaar.

Komt een leerling tijdens haar zwangerschap of na haar zwangerschapsverlof zonder opgegeven geldige reden niet op school, dan neemt de school contact op met de leerling om te informeren naar de reden van afwezigheid.

Tevens meldt de school het verzuim via het DUO-verzuimloket aan leerplichtplusambtenaar, met hierbij de (vermoedelijke) reden van verzuim, de acties die de school heeft ondernomen en de reactie van de leerling hierop.

Als school hierover met de leerling geen bijzondere afspraken heeft gemaakt, dan gelden de normale leerplichtregels voor het melden van verzuim: zie [paragraaf 5.4](#).

Altra - Weer aan de slag

Het project *Weer aan de Slag* van Altra biedt individuele begeleiding aan (aanstaande) jonge moeders van 15 t/m 27 jaar. Een vaste begeleider kijkt samen met de (aanstaande) moeder wat zij moet doen om opleiding, werk of dagbesteding te combineren met de zorg voor een kind. Er is regelmatig contact met school en leerplicht over de voortgang van de leerling.

Weer aan de slag heeft een programma dat naast school gevolgd kan worden, maar er is ook een variant die in plaats van school gevolgd kan worden.

Voor meer informatie: mw. Marieke Heling, tel. 06 – 333 15 368, m.heling@altra.nl.

5.15 Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld

Vanaf 1 juli 2013 is elke organisatie verplicht om een Meldcode Kindermishandeling en Huiselijk geweld te hebben. Hierin staan de stappen beschreven die de organisatie moet zetten bij signalen van kindermishandeling of huiselijk geweld.

Bij signalen van kindermishandeling of huiselijk geweld volgt de school de stappen van de meldcode. Ook Bureau Leerplicht Plus heeft een eigen meldcode. Als de leerplichtplusambtenaar vermoedens heeft van kindermishandeling of huiselijk geweld, zal hij/zij (meestal in overleg met de school) deze meldcode volgen.

Meer informatie over de meldcode vindt u op [de website van de Rijksoverheid](#).

Vragen of reactie? blp.dmo@amsterdam.nl

6. Vrijstelling geregeld schoolbezoek: extra verlof

Ouders zorgen ervoor dat hun kind geregeld naar school gaat. Leerlingen mogen nooit zonder reden van school wegblijven.

Tot 18 jaar

In de Leerplichtwet staat wanneer een leerplichtige leerling de school niet kan of hoeft te bezoeken. Hierbij maakt de Leerplichtwet onderscheid in vrijstelling van inschrijving (de leerling hoeft niet bij een school te staan ingeschreven) en vrijstelling van geregeld schoolbezoek.

Dit hoofdstuk behandelt **niet** de vrijstelling van inschrijving bij een school. Hierover beslist namelijk altijd de leerplichtplusambtenaar. Als ouders hier vragen over hebben verwijst de school hen naar de leerplichtplusambtenaar.

Dit hoofdstuk behandelt **wel** de vrijstelling van geregeld schoolbezoek, omdat hierbij ook de school een rol heeft. Vrijstelling van geregeld schoolbezoek wordt ook wel extra verlof genoemd.

Uitgangspunten bij het verlenen van verlof zijn: de gronden voor verlof betreffen veelal situaties buiten de wil van de ouders of leerplichtige om; het verlof wordt alleen gegeven als daarmee een onredelijke situatie kan worden vermeden en het verlof wordt altijd zo kort mogelijk gehouden.

Vanaf 18 jaar

De school bepaalt welke regels en procedures zij hanteert bij verlof voor de leerlingen vanaf 18 jaar. Dit kunnen dezelfde regels en procedures zijn als voor de leerlingen tot 18 jaar.

6.1 Wet- en regelgeving

6.1.1 Leerplichtwet (18min)

Geregeld schoolbezoek

In de Leerplichtwet is vastgelegd dat een leerling de school geregeld moet bezoeken:

- Ouders zijn verplicht te zorgen dat hun kind de school geregeld bezoekt en jongeren vanaf 12 jaar zijn zelf ook verantwoordelijk voor geregeld schoolbezoek ([LPW art. 2](#)).
- Het schoolbezoek vindt geregeld plaats, zolang geen les of praktijktijd wordt verzuimd ([LPW art. 4](#)).
- Ouders moeten de school in kennis te stellen van de afwezigheid van hun kind en de reden daarvoor ([LPW art. 11, 12 en 13](#)).

Vrijstelling geregeld schoolbezoek – verlof

In de volgende situaties zijn ouders vrijgesteld van de plicht tot geregeld schoolbezoek van hun kind ([LPW art. 11](#)):

- als de school of de instelling gesloten of het onderwijs geschorst is;
- als het bezoeken van de school of de instelling door uitzonderlijke omstandigheden verboden is;
- als de leerling bij wijze van tuchtmaatregel tijdelijk de toegang tot de school of instelling is ontzegd;
- wegens ziekte van de leerling;
- wegens vervulling van plichten van de leerling die voortvloeien uit godsdienst of levensovertuiging;

- als het gezin wegens de specifieke aard van het beroep van een van de ouders slechts buiten de schoolvakanties op vakantie kan;
- wegens andere gewichtige omstandigheden.

In de artikelen 12 t/m 14 van de Leerplichtwet staan hierbij aanvullende bepalingen:

Ziekte

Ouders kunnen een beroep doen op vrijstelling wegens ziekte, als het hoofd daarover binnen 2 dagen na het ontstaan van de verhindering is geïnformeerd, zo mogelijk met opgave van de aard van de ziekte ([LPW art. 12](#)).

Godsdienst of levensovertuiging

Ouders kunnen een beroep doen op vrijstelling wegens vervulling van plichten voortvloeiend uit godsdienst of levensovertuiging. Dit kan alleen als het hoofd daarover 2 dagen vóór de verhindering is geïnformeerd ([LPW art. 13](#)).

Vakantie vanwege aard beroep ouders

- Ouders kunnen een beroep doen op vrijstelling voor vakantie wegens de specifieke aard van het beroep van één van de ouders. Dit kan alleen als het hoofd hiervoor verlof heeft verleend.
- Het hoofd kan dit verlof slechts eenmaal voor ten hoogste 10 dagen per schooljaar verlenen en niet in de eerste 2 lesweken van het schooljaar ([LPW art. 13a](#)).

Andere gewichtige omstandigheden

- Ouders kunnen een beroep doen op vrijstelling wegens andere gewichtige omstandigheden. Dit kan alleen als het hoofd hiervoor verlof heeft verleend.
- Als geen verlof gevraagd is, kan het hoofd alsnog verlof verlenen, als hem binnen 2 dagen na het ontstaan van de verhindering de redenen worden meegedeeld.
- Als verlof wordt gevraagd wegens gewichtige omstandigheden voor 10 schooldagen of minder, dan beslist de directeur. Bij een aanvraag voor meer dan 10 schooldagen per schooljaar, dan beslist de leerplichtplusambtenaar ([LPW art. 14](#)).

Vanaf 18 jaar

Leerlingen van 18 jaar of ouder vallen niet meer onder de regels van de Leerplichtwet. De school kan echter afspreken, dat zij bij verlof voor leerlingen vanaf 18 jaar dezelfde regels en procedures hanteert als voor de leerlingen die jonger dan 18 jaar zijn.

Bij leerlingen vanaf 18 jaar speelt de leerplichtplusambtenaar geen rol als er verlof wordt aangevraagd voor meer dan 10 schooldagen per schooljaar. De school kan de leerplichtplusambtenaar wel om advies vragen bij de behandeling van deze aanvragen, maar de directeur blijft zelf verantwoordelijk voor de genomen beslissing.

6.1.2 Beleidsregel verlof van OC&W

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft een beleidsregel vastgesteld voor de uitleg van de termen 'specifieke aard van het beroep' en 'andere gewichtige omstandigheden'. De volledige tekst van deze beleidsregel vindt u op [de website van BLP](#) (onder de kop *Beleid*).

6.2 Aandachtspunten

Er is een aantal algemene aandachtspunten die gelden bij alle verlofaanvragen en alle besluiten die de school hierover neemt.

Aandachtspunten bij verlofaanvragen

- De school vermeldt in de schoolgids wanneer en hoe ouders verlof voor hun kind kunnen aanvragen.

- Ouders dienen een verlofaanvraag schriftelijk en binnen een redelijke termijn in bij het hoofd van de school. Deze termijn is zodanig dat de school voldoende tijd en gelegenheid heeft om de aanvraag zorgvuldig te beoordelen en af te handelen. De school bepaalt wat hiervoor een redelijk termijn is en informeert de ouders hierover.
- Gaat het om een acute situatie waardoor de leerling niet naar school kan komen, dan kan de directeur hiervoor achteraf verlof verlenen. Ouders informeren de directeur hierover dan wel binnen 2 dagen na het ontstaan van de verhindering.
- Als de aanvraag niet binnen een redelijke termijn is ingediend, beargumenteert de aanvrager waarom dit niet is gebeurd.
- Een aanvraag voor verlof wordt, voor zover redelijkerwijze mogelijk, vergezeld van bewijsstukken, waaruit blijkt dat het een situatie betreft buiten de wil van de ouders of leerplichtige om.
- De afhandeling van alle verlofaanvragen door de directeur wordt zorgvuldig geadministreerd.
- De directeur kan advies vragen aan de leerplichtplusambtenaar, maar de directeur blijft zelf verantwoordelijk voor de genomen beslissing bij verlof van maximaal 10 schooldagen.

LET OP

Als er meer kinderen uit een gezin leerplichtig zijn en verschillende scholen bezoeken, neemt de directeur voordat hij/zij een beslissing neemt, contact op met de andere school/scholen. Dit om te voorkomen dat er door verschillende scholen anders wordt besloten op dezelfde verlofaanvraag.

Aandachtspunten bij besluiten van de directeur

Bij het behandelen van verlofaanvragen moet de school een zorgvuldige procedure toepassen. In de [Algemene Wet Bestuursrecht](#) zijn voorschriften vastgelegd, waaraan besluiten van de directeur (als bestuursorgaan) moeten voldoen:

- Volgens de Leerplichtwet heeft het hoofd van de school de bevoegdheid tot het toekennen of afwijzen van verlof. Als de directeur de afhandeling van verlofaanvragen heeft gedelegeerd, dan moet dit in een schriftelijk mandaatbesluit zijn vastgelegd.
- Het besluit op een verlofaanvraag wordt gegeven binnen een redelijke termijn na ontvangst van de aanvraag (uiterlijk binnen 8 weken).
- Het besluit wordt schriftelijk en met opgave van reden aan de ouders meegedeeld.
- Het besluit is ondertekend en van datum voorzien.
- In het besluit worden ouders erop gewezen dat zij binnen 6 weken bij de directeur schriftelijk hun bezwaren kenbaar kunnen maken tegen de beslissing.
- De directeur neemt zo spoedig mogelijk (uiterlijk binnen 6 weken) na ontvangst van het bezwaarschrift een besluit.
- De ouders moeten in de gelegenheid zijn gesteld om te worden gehoord en zij moeten kennis hebben kunnen nemen van adviezen die op het besluit betrekking hebben.

Bureau Leerplicht Plus heeft formulieren ontwikkeld voor het aanvragen van verlof. Deze voldoen aan deze voorwaarden als zij volledig zijn ingevuld.

De verlofformulieren vindt u op de [website van BLP](#) (onder de kop *Formulieren*).

6.3 Verlof wegens ziekte van de leerling

- Bij verlof wegens ziekte volstaat een mededeling van de ouders.
- De school vermeldt in de schoolgids duidelijk wanneer en hoe de ouders de school moeten informeren als hun kind ziek is.
- Bij zorgen of twijfels of het daadwerkelijk ziekte betreft, kan de school waar de leerling staat ingeschreven een beroep doen op de schoolarts van de GGD: zie [paragraaf 5.11 Zorgwekkend ziekteverzuim](#).

6.4 Verlof wegens verplichting godsdienst of levensovertuiging

- Bij verlof wegens religieuze verplichting of levensovertuiging is geen sprake van het wel of niet verlenen van verlof door het hoofd. Een mededeling van de ouders volstaat.
- Het verlof mag echter alleen gelden voor de duur van de religieuze verplichting.
- In Amsterdam is als richtlijn afgesproken dat de school per verplichting 1 dag vrij geeft.
- De school vermeldt in de schoolgids duidelijk wanneer en hoe de ouders de school moeten informeren over dit soort verlof en wat de regels hierbij zijn.

Een overzicht van de data voor religieuze niet-christelijke feestdagen vindt u op [de website van BLP](#) (onder de kop *Formulieren*).

Hierbij geldt:

- De exacte data van de Islamitische feestdagen zijn pas kort voor de viering bekend en verschillen per land, dit in verband met de stand van de maan in de diverse thuislanden.
- Het Offerfeest kan 3 dagen duren. De imam laat weten dat leerplichtige kinderen het feest ook alleen de eerste dag kunnen vieren en daarna weer naar school kunnen gaan.
- Het Suikerfeest bestaat uit één dag.
- Carnaval is geen religieuze feestdag.

6.5 Verlof wegens specifieke aard van beroep ouders

Ouders van schoolgaande kinderen moeten zich houden aan de vakantieperiodes die de school vaststelt. Sommige ouders oefenen echter een beroep uit dat hen beperkt in de mogelijkheden om tijdens de reguliere schoolvakanties 2 aaneengesloten weken met hun kinderen op vakantie te gaan. In dit geval kunnen de ouders vakantieverlof aanvragen vanwege de specifieke aard van het beroep van één van de ouders.

Uitleg 'specifieke aard van het beroep'

De beleidsregel van OC&W zegt over het begrip 'specifieke aard van het beroep': hierbij dient voornamelijk te worden gedacht aan seizoensgebonden werkzaamheden, resp. werkzaamheden in bedrijfstakken die een piekdruk kennen, waardoor het voor het gezin feitelijk onmogelijk is om in die periode een vakantie op te nemen.

Het moet redelijkerwijs te voorzien zijn (en/of worden aangetoond) dat een vakantie in de schoolvakanties tot onoverkomelijke bedrijfseconomische problemen zal leiden. Slechts het gegeven dat gedurende de schoolvakanties een belangrijk deel van de omzet wordt behaald is onvoldoende.

De volledige tekst van deze beleidsregel vindt u op [de website van BLP](#) (onder de kop *Beleid*).

Aandachtspunten

- Voor algemene aandachtspunten: zie [paragraaf 6.2](#).
- Ouders moeten het besluit van de directeur afwachten voordat zij op vakantie gaan.
- De directeur mag maar eenmaal en voor ten hoogste 10 schooldagen per schooljaar vakantieverlof verlenen.
- Vakantieverlof mag alleen worden verleend, als het voor ouders vanwege hun beroep niet mogelijk is om tijdens de reguliere schoolvakanties 2 aaneengesloten weken met hun kinderen op vakantie te gaan.
- Vakantieverlof mag niet worden verleend in de eerste 2 lesweken van het schooljaar.

6.6 Verlof wegens andere gewichtige omstandigheden

De beleidsregel van OC&W zegt over het begrip 'andere gewichtige omstandigheden': dit zijn omstandigheden die veelal buiten de wil of invloedssfeer van de ouders of leerling zijn gelegen. De volledige tekst van de beleidsregel vindt u op [de website van BLP](#) (onder de kop *Beleid*).

In het algemeen geldt:

- de gronden voor verlof betreffen situaties buiten de wil van ouders of leerplichtige om;
- het verlof wordt alleen gegeven als daarmee een onredelijke situatie wordt vermeden;
- het verlof wordt altijd zo kort mogelijk gehouden.

Geen geldige redenen voor verlof

OC&W bepaalt dat de volgende situaties geen redenen zijn voor het verlenen van extra verlof:

- familiebezoek in het buitenland;
- goedkope tickets in het laagseizoen;
- omdat tickets al gekocht zijn of omdat er geen tickets meer zijn in de vakantieperiode;
- vakantiespreiding;
- verlof voor een kind, omdat andere kinderen uit het gezin al of nog vrij zijn;
- eerder vertrek of latere terugkomst in verband met verkeersdrukte;
- samen reizen;
- kroonjaren;
- sabbatical;
- wereldreis/verre reis.

Periode verlof

Voor onderstaande situaties heeft OC&W aangegeven hoeveel dagen verlof kan worden gegeven. Hierbij geldt dat het totaal aantal dagen waarvoor de directeur verlof kan geven, niet meer mag zijn dan 10 schooldagen per schooljaar.

- Voor verhuizing: maximaal 1 schooldag.
- Voor het voldoen aan wettelijke verplichtingen, voor zover dit niet buiten de lesuren kan geschieden: maximaal 10 dagen.
- Voor het bijwonen van het huwelijk van bloed- of aanverwant t/m de 3^e graad:
 - in Nederland maximaal 2 schooldagen als er ver gereisd moet worden, anders maximaal 1 dag;
 - in het buitenland maximaal 5 schooldagen.
- Bij ernstige levensbedreigende ziekte zonder uitzicht op herstel van bloed- of aanverwant t/m de 3e graad: maximaal 10 schooldagen.
- Bij overlijden van bloed- of aanverwant:
 - in de 1e graad maximaal 5 schooldagen;
 - in de 2e graad maximaal 2 schooldagen;
 - in de 3e en de 4e graad maximaal 1 schooldag;
 - in het buitenland: 1e t/m 4e graad maximaal 5 schooldagen.
- Bij 25-, 40- of 50-jarig ambtsjubileum en het 12½-, 25-, 40-, 50- en 60-jarig huwelijksjubileum van ouder of grootouders: maximaal 1 schooldag.
- Voor andere naar het oordeel van het hoofd van de school/instelling gewichtige omstandigheden: maximaal 10 schooldagen.

Aandachtspunten bij maximaal 10 dagen

- Bij verlof voor 10 schooldagen of minder beslist de directeur van de school.
- Voor algemene aandachtspunten: zie [paragraaf 6.2](#).
- Verlof vanwege gewichtige omstandigheden kan ook worden toegekend in de eerste 2 weken na de zomervakantie. Hier moet echter terughoudend mee worden omgegaan.

Aandachtspunten bij meer dan 10 dagen

- Bij verlof voor meer dan 10 schooldagen beslist de leerplichtplusambtenaar.
- Het maakt hierbij niet uit of het gaat om verlof voor een periode van meer dan 10 schooldagen in één keer, of om de situatie waarin door een nieuwe aanvraag de 10-dagengrens wordt overschreden.
- Voor algemene aandachtspunten: zie [paragraaf 6.2](#).
- De ouders dienen een verlofaanvraag voor meer dan 10 dagen in bij de directeur, zodat de directeur op de hoogte is.
- De directeur zorgt dat de verlofaanvraag zo snel mogelijk wordt doorgestuurd naar de leerplichtplusambtenaar.
- De leerplichtplusambtenaar neemt een besluit nadat hij/zij de aanvrager en de directeur van de school heeft gehoord.

6.7 Verlofformulieren

Op de [website van BLP](#) vindt u twee verlofformulieren die aan de wettelijke eisen voldoen:

- Het aanvraagformulier voor verlof vanwege gewichtige omstandigheden.
- Het aanvraagformulier voor vakantieverlof vanwege de aard van het beroep van de ouders.

Vragen of reactie? blp.dmo@amsterdam.nl

7. Schorsen

Ernstige incidenten kunnen aanleiding zijn tot een verregaande strafmaatregel: schorsing, het tijdelijk uitsluiten van bepaalde onderwijsactiviteiten.

In het Inrichtingsbesluit van de WVO is schorsing wettelijk geregeld.

In de praktijk spreken scholen soms over 'interne schorsing' of 'time out'. Voor al deze vormen van uitsluiting van het lesprogramma, gelden de regels zoals bij schorsing.

7.1 Wet- en regelgeving

7.1.1 Inrichtingsbesluit Wet op het Voortgezet Onderwijs

Het [IB WVO art. 13](#) zegt over schorsing:

- Het bevoegd gezag (of een daartoe gevolmachtigde persoon) kan een leerling met opgave van redenen schorsen voor maximaal 5 dagen achtereen.
- Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk aan de leerling (en als deze nog geen 21 jaar is ook aan de ouders) bekendgemaakt.
- Bij een schorsing voor een periode langer dan één dag is de inspectie schriftelijk en met opgave van redenen in kennis gesteld.

Schorsing hangende verwijdering

Een leerling mag alleen langer dan 5 dagen geschorst worden, als het gaat om een schorsing hangende een verwijdering.

Het [IB WVO art. 14](#) zegt hierover:

- Definitieve verwijdering van een leerplichtige leerling geschiedt slechts na overleg met de inspectie. Hangende dit overleg kan de leerling worden geschorst. Het overleg met de inspectie strekt er mede toe, na te gaan op welke andere wijze de betrokken leerling onderwijs zal kunnen volgen.

Meer over verwijderen leest u in [hoofdstuk 8](#).

7.1.2 Amsterdamse afspraken

De gemeente Amsterdam en de Amsterdamse scholen hebben met elkaar afspraken gemaakt om voortijdig schoolverlaten terug te dringen (voor meer informatie: zie [Aanval op de Uitval regio Amsterdam](#)). In dit handboek refereren we aan deze afspraken als 'Amsterdamse afspraken'.

Informerende leerplichtambtenaar bij schorsing > dan 1 dag

In Amsterdam is afgesproken dat de school bij een schorsing van meer dan één dag naast de inspectie, ook de leerplichtplusambtenaar informeert.

Ouderbetrokkenheid

Ook is afgesproken dat de school de ouders zoveel mogelijk betreft bij de schoolgang van hun kind. Dit geldt voor de ouders van leerplichtige leerlingen, maar waar mogelijk ook voor de ouders van bovenleerplichtige leerlingen.

7.1.3 Zorgvuldige procedure

Als besloten wordt tot een schorsing, moet hiervoor een zorgvuldige procedure worden toegepast. In de [Algemene Wet Bestuursrecht](#) zijn voorschriften vastgelegd, waaraan besluiten van de directeur (als bestuursorgaan) moeten voldoen:

- Het besluit wordt schriftelijk en met opgave van redenen aan ouders en leerling meegedeeld.
- Het besluit is ondertekend en van datum voorzien.
- In het besluit worden ouders en leerling erop gewezen dat zij bij de directeur schriftelijk hun bezwaren kenbaar kunnen maken tegen de beslissing.
- De directeur neemt zo spoedig mogelijk na ontvangst van het bezwaarschrift een besluit.
- Ouders en leerling moeten in de gelegenheid zijn gesteld om opnieuw te worden gehoord en zij hebben kennis kunnen nemen van adviezen die op het besluit betrekking hebben.

7.2 Wanneer schorsen?

De schorsing kan opgelegd worden als corrigerende strafmaatregel, die toegepast wordt nadat is gebleken dat andere maatregelen niet het beoogde effect sorteren.

Schorsing kan ook opgelegd worden als een onmiddellijke maatregel naar aanleiding van een ernstige aangelegenheid.

Aanleidingen voor een schorsingsbesluit kunnen zijn:

- herhaalde les- of ordeverstoring;
- wangedrag tegenover leerkrachten of medeleerlingen;
- diefstal, beroving, afpersing, fraude;
- bedreiging, door ouders of door leerling;
- gedrag dat de veiligheid aantast van leerlingen of medewerkers van de school;
- geweldpleging;
- gebruik van alcohol of drugs tijdens schooltijden;
- handel in drugs of in gestolen goederen;
- bezit van wapens of vuurwerk.

Aandachtspunten

Bij een schorsing wordt de leerling in principe binnen de school aan het werk gezet. In uitzonderlijke gevallen kan de leerling buiten de school aan het werk gezet worden.

Na de schorsingsperiode wordt de leerling weer tot de lessen toegelaten.

Het is niet toegestaan om een leerling opnieuw te schorsen voor hetzelfde feit. Een schorsing kan alleen meerdere malen voor dezelfde leerling worden toegepast, als er sprake is van een nieuw incident.

LET OP

In de praktijk spreken scholen soms over 'interne schorsing' of 'time out': de leerling is nog wel op school, maar krijgt een vervangend onderwijsaanbod. Ook voor deze vormen van uitsluiting van het lesprogramma, gelden de regels zoals bij schorsing.

7.3 Stappen bij schorsen

1. Het bestuur (of een daartoe gevolmachtigde persoon) van een school kan een leerling voor een periode van ten hoogste één week (= 5 schooldagen) schorsen.
2. De school neemt onmiddellijk telefonisch contact op met de ouders om de schorsing mee te delen en de ouders worden opgeroepen voor een gesprek op school.
3. De beslissing tot schorsing wordt schriftelijk en met opgave van reden aan leerling en ouders (en indien van toepassing ook aan gezinsvoogd en/of reclasseringsmedewerker) meegedeeld.
4. In deze brief wordt ook vermeld hoe de bezwaarprocedure is geregeld.
5. Bij schorsing van meer dan één dag stuurt de school een kopie van deze brief naar:
 - de inspectie;
 - de leerplichtplusambtenaar.
6. De leerling wordt tijdens de schorsingsperiode in principe binnen de school aan het werk gezet. In uitzonderlijke gevallen kan de leerling buiten de school aan het werk gezet worden.
7. Na de schorsingsperiode wordt de leerling weer tot de lessen toegelaten.
8. Als de situatie rond een kind op school onhoudbaar is geworden, schakelt de school het Onderwijs Schakel Loket (OSL) in (zie [hoofdstuk 8.4](#)).

Bezwaar

1. Ouders en leerling hebben de mogelijkheid tegen een schorsing schriftelijk bezwaar te maken bij de directie van de school.
2. De directeur beslist zo snel mogelijk, maar uiterlijk binnen 5 dagen na ontvangst van het bezwaarschrift.
3. Vóórdat de directeur beslist, worden ouders en leerling in de gelegenheid gesteld hun bezwaren mondeling toe te lichten.
4. Gedurende de behandeling van het bezwaar kan de leerling de toegang tot de lessen worden ontzegd voor de maximale tijd van de schorsingsduur.

7.4 Voorbeeld schorsingsbrief

Een voorbeeld van een schorsingsbrief die voldoet aan de wettelijke eisen, vindt u op de [website van BLP](#).

Vragen of reactie? blp.dmo@amsterdam.nl

8. Verwijderen (gedwongen schoolwisseling/overplaatsing)

Als is gebleken dat meerdere schorsingsmaatregelen niet het beoogde effect hebben, kan de school verwijdering als corrigerende strafmaatregel toepassen. Verwijdering kan ook worden toegepast als maatregel naar aanleiding van een ernstige aangelegenheid.

Binnen het voortgezet onderwijs kan een leerling alleen definitief worden verwijderd, nadat het bestuur ervoor heeft gezorgd dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Dit is de reden dat er voor leerlingen in het voortgezet onderwijs ook wel wordt gesproken over gedwongen schoolwisseling of gedwongen overplaatsing.

Voorafgaand aan een verwijdering heeft de school een aantal verplichtingen, zoals overleg met de inspectie en het horen van ouders en leerling. En de school moet een andere school bereid hebben gevonden om de leerling op te nemen.

Pas hierna kan de leerling definitief worden verwijderd van school.

8.1 Wet- en regelgeving

8.1.1 Leerplichtwet

De Leerplichtwet bepaalt dat de school een beslissing tot verwijdering terstond moet melden aan de gemeente ([LPW art. 18](#)).

8.1.2 Wet op het Voortgezet Onderwijs

De Wet op het Voortgezet Onderwijs bepaalt:

- Definitieve verwijdering van een leerling waarop de Leerplichtwet 1969 van toepassing is, vindt alleen plaats nadat het bestuur ervoor heeft gezorgd dat een andere school of instelling bereid is de leerling toe te laten ([WVO art. 27](#)).
- Verwijdering van een niet-leerplichtige leerling die geen startkwalificatie heeft, is onverwijld gemeld aan de gemeente ([WVO art. 28](#)).

8.1.3 Inrichtingsbesluit Wet op het Voortgezet Onderwijs

Het [Inrichtingsbesluit WVO art. 14](#) zegt:

- Het bestuur kan besluiten tot definitieve verwijdering van een leerling nadat de leerling (en als hij/zij nog geen 18 jaar is ook diens ouders, voogden of verzorgers) in de gelegenheid is gesteld hierover te worden gehoord.
- Een leerling wordt op grond van onvoldoende vorderingen niet in de loop van een schooljaar verwijderd.
- Definitieve verwijdering van een leerplichtige leerling geschiedt slechts na overleg met de inspectie. Hangende dit overleg kan de leerling worden geschorst. Het overleg met de inspectie strekt er mede toe, na te gaan op welke andere wijze de betrokken leerling onderwijs zal kunnen volgen.
- Het bestuur stelt de inspectie van een definitieve verwijdering (van zowel een leerplichtige als een niet-leerplichtig leerling) schriftelijk en met opgave van redenen in kennis.

Het [Inrichtingsbesluit WVO art. 15](#) zegt:

- Het besluit tot definitieve verwijdering van een leerling wordt schriftelijk en met opgave van redenen aan de leerling (en als hij/zij nog geen 21 jaar is ook aan diens ouders, voogden of verzorgers) bekendgemaakt.

- Daarbij wordt aan de belanghebbenden meegedeeld dat zij binnen 6 weken na de bekendmaking bezwaar kunnen maken bij het bestuur van de school.
- Het bestuur beslist in overeenstemming met artikel 27 van de wet, binnen 4 weken na ontvangst van het bezwaarschrift, doch niet eerder dan nadat de leerling (en als de leerling nog geen 18 jaar is ook diens ouders of voogden) in de gelegenheid is gesteld te worden gehoord en kennis heeft kunnen nemen van de op die besluiten betrekking hebbende adviezen of rapporten.
- Het bestuur kan de desbetreffende leerling, gedurende de behandeling van het bezwaar tegen een besluit tot definitieve verwijdering de toegang tot de school onttrekken.

8.1.4 Amsterdamse afspraken

De gemeente Amsterdam en de Amsterdamse scholen hebben met elkaar afspraken gemaakt om voortijdig schoolverlaten terug te dringen (voor meer informatie: zie [Aanval op de Uitval regio Amsterdam](#)). In dit handboek refereren we aan deze afspraken als 'Amsterdamse afspraken'.

Informerende leerplichtplusambtenaar voorafgaand aan verwijdering

In Amsterdam is afgesproken: als de school het voornemen heeft om een leerling te verwijderen, stelt zij de leerplichtplusambtenaar hiervan op de hoogte vóórdat het besluit tot definitieve verwijdering is genomen.

Ouderbetrokkenheid

Ook is afgesproken dat de school de ouders zoveel mogelijk betreft bij de schoolgang van hun kind. Dit geldt voor de ouders van leerplichtige leerlingen, maar waar mogelijk ook voor de ouders van bovenleerplichtige leerlingen.

8.1.5 Zorgvuldige procedure

Als besloten wordt tot een verwijdering, moet hiervoor een zorgvuldige procedure worden toegepast. In de [Algemene Wet Bestuursrecht](#) zijn voorschriften vastgelegd, waaraan besluiten van het bestuur (of een daartoe gevolmachtigde persoon) moeten voldoen:

- Het besluit wordt schriftelijk en met opgave van redenen aan ouders en leerling meegedeeld.
- Het besluit is ondertekend en van datum voorzien.
- In het besluit worden ouders en leerling erop gewezen dat zij binnen 6 weken bij het bestuur hun bezwaren kenbaar kunnen maken tegen de beslissing.
- Het bestuur neemt zo spoedig mogelijk na ontvangst van het bezwaarschrift een besluit.
- Ouders en leerling zijn in de gelegenheid gesteld om opnieuw te worden gehoord en zij moeten kennis hebben kunnen nemen van adviezen die op het besluit betrekking hebben.

8.2 Aandachtspunten

Tot het moment van definitieve verwijdering volgt de leerling in beginsel een onderwijsprogramma op school. Alleen als de situatie rond een leerling op school onhoudbaar is, mag de leerling worden geschorst tijdens de procedure tot verwijdering.

Een uitschrijving op basis van een eenzijdige beslissing van de school, zonder dat er een verzoek van de ouders is, geldt als een verwijdering. Ook een gedwongen overplaatsing naar een andere school (binnen of buiten hetzelfde schoolbestuur), geldt als een verwijdering.

Als de situatie rond een kind op school onhoudbaar is geworden, schakelt de school het Onderwijs Schakel Loket (OSL) in, zie: [paragraaf 8.4, het OSL](#).

8.3 Stappen bij verwijderen

Als een leerling niet kan blijven op de huidige school en gedwongen wordt overgeplaatst naar een andere school (binnen of buiten hetzelfde schoolbestuur), dan is sprake van een verwijdering.

- Voorafgaand aan een verwijdering heeft de school een aantal verplichtingen.
- Pas als de school aan die verplichtingen heeft voldaan, kan zij de leerling definitief van school verwijderen.

Voorafgaand aan de verwijdering

1. De school stelt ouders en leerling (en indien van toepassing ook gezinsvoogd en/of reclasseringsmedewerker) schriftelijk en met opgave van reden op de hoogte dat zij het voornemen heeft om de leerling van school te verwijderen.
2. Een kopie van deze brief wordt direct aan de leerplichtplusambtenaar gezonden.
3. Leerling en ouders worden in de gelegenheid gesteld te worden gehoord.
4. De school overlegt met de inspectie over het voornemen de leerling te verwijderen.
5. De school zorgt ervoor dat een andere school bereid is de leerling na de verwijdering toe te laten. De school kan hierbij het OSL hierbij inschakelen (zie [paragraaf 8.4](#)).
6. Tot het moment van de definitieve verwijdering volgt de leerling een alternatief onderwijsprogramma op de school. Wanneer dit niet mogelijk is, kan de leerling hangende de verwijderingsprocedure worden geschorst.

De daadwerkelijke verwijdering

1. Het bestuur van de school, of een door het bestuur geïmmandateerd persoon (zoals de directeur), is bevoegd te besluiten tot definitieve verwijdering van een leerling.
2. De directeur stelt ouders en leerling (en indien van toepassing ook gezinsvoogd en/of reclasseringsmedewerker) schriftelijk en met opgave van reden op de hoogte van de definitieve verwijdering van de leerling.

Verder staat in deze brief:

- welke school bereid is de leerling te plaatsen;
- de mogelijkheid om binnen 6 weken na dagtekening bezwaar te maken bij de directie.

3. Een kopie van deze brief wordt direct naar de leerplichtplusambtenaar gezonden.
4. De directeur van de school stelt ook de inspectie schriftelijk en met opgave van reden op de hoogte van de definitieve verwijdering en geeft aan welke school bereid is de leerling te plaatsen (dit kan middels een kopie van bovenstaande brief of anderszins).

Bezwaar

1. De ouders hebben de mogelijkheid om binnen 6 weken bezwaar te maken tegen de verwijdering van hun kind.
2. De directeur van de school beslist zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen 4 weken na ontvangst van een ingediend bezwaarschrift, en na eventuele raadpleging van de inspectie.
3. Voordat de directeur beslist, worden ouders en leerling in de gelegenheid gesteld om hun bezwaren mondeling toe te lichten en hebben zij kennis kunnen nemen van adviezen en rapporten die zijn gebruikt bij het besluit over de verwijdering van hun kind.
4. De inspectie wordt over de beslissing geïnformeerd.

Wanneer een DUO-melding?

LET OP

In de volgende gevallen doet een school een melding in het DUO-verzuimloket:

- Als de leerling niet meer op school komt, omdat het vervolgaanbod volgens ouders/leerling niet passend is.
- Als de leerling niet meer op school komt, terwijl de school heeft gezorgd voor een alternatief onderwijsprogramma op school tot de definitieve verwijdering geregeld is.

In deze gevallen mag de school de leerling nog niet uitschrijven.

8.4 Het Onderwijs Schakel Loket (OSL)

Het Onderwijsschakelloket (OSL) kan in het proces van verwijdering betrokken worden, bij het zoeken naar een andere school voor de leerling.

Het OSL is een bovenschools loket ten behoeve van het voortgezet onderwijs in Amsterdam. De scholen en ketenpartners (Leerplicht, Jeugdzorg en Justitie) kunnen leerlingen aanmelden die uitgevallen zijn of dreigen uit te vallen.

Het doel van het OSL is om meer leerlingen in het onderwijs te houden en het begeleiden van moeilijk plaatsbare jongeren naar specifieke vormen van onderwijs, zorg en werk beter te regelen.

Via het OSL kan de school een leerling aanmelden voor één van de volgende trajecten: Transferium, (S)TOP, School2care, School2work, Netwerkschool, Op de Rails (ODR), REC 4 en Herstart.

Meer informatie over het OSL en de aanmelding voor bijzondere trajecten kunt u vinden op de website van het Samenwerkingsverband VO: www.swvadam.nl.

LET OP

Zolang de leerling is ingeschreven op school, is de school verantwoordelijk voor het registreren en melden van verzuim. Als een leerling in werkelijkheid (tijdelijk) een ander traject buiten de school volgt, bv. TOP, STOP of Transferium, blijft de school van inschrijving verantwoordelijk voor het tijdig melden van wettelijk ongeoorloofd verzuim.

Dit wettelijke verzuim moet binnen 5 werkdagen via het DUO-verzuimloket aan de leerplichtplusambtenaar gemeld worden. Het is dus zaak dat de school hier goede afspraken over maakt met de locatie waar de leerling onderwijs volgt.

8.5 Voorbeeld verwijderingsbrief

Op [de website van BLP](#) vindt u twee voorbeeldbrieven die de school kan gebruiken bij verwijdering:

- Een voorbeeldbrief met het voornemen tot verwijdering.
- Een voorbeeldbrief voor definitieve verwijdering.

Vragen of reactie? blp.dmo@amsterdam.nl

BIJLAGE: TEKSTEN UIT DE WET- EN REGELGEVING

LEERPLICHTWET (LPW)

Artikel 1. Begripsbepalingen

Deze wet verstaat onder:

- a. "Onze minister": Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, tenzij uitdrukkelijk anders bepaald;
- b. "school":
 1. een openbare of een uit de openbare kas bekostigde bijzondere basisschool, speciale school voor basisonderwijs, school voor speciaal onderwijs, voortgezet speciaal onderwijs, speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of dagschool voor voortgezet onderwijs, dan wel een openbare of een uit de openbare kas bekostigde bijzondere instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs;
 2. een ingevolge artikel 56 van de Wet op het voortgezet onderwijs aangewezen bijzondere dagschool voor voortgezet onderwijs;
 3. een andere dagschool die wat de inrichting van het onderwijs betreft, overeenkomt met de criteria, bedoeld in artikel 1a1, en wat de bevoegdheden van de leraren betreft, overeenkomt met een of meer van de onder 1 bedoelde scholen;
 4. een andere krachtens artikel 1a, eerste lid, voor de toepassing van deze wet als school aangewezen onderwijsinstelling;
- c. "instelling":
 1. instelling als bedoeld in artikel 1.1.1, onderdeel b, van de Wet educatie en beroepsonderwijs;
 2. beroepsopleiding ten aanzien waarvan toepassing is gegeven aan artikel 1.4.1, eerste lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs;
- d. "hoofd":
 1. hij die met de leiding van de school is belast;
 2. hij die met de leiding van de instelling is belast;
- e. "de ambtenaar": de ambtenaar, bedoeld in artikel 16;
- f. "startkwalificatie": een diploma van een opleiding als bedoeld in artikel 7.2.2, eerste lid onder b tot en met e, van de Wet educatie en beroepsonderwijs of een diploma hoger algemeen voortgezet onderwijs of voorbereidend wetenschappelijk onderwijs als bedoeld in artikel 7 onderscheidenlijk 8 van de Wet op het voortgezet onderwijs;
- g. persoonsgebonden nummer: persoonsgebonden nummer als bedoeld in artikel 24a, onderdeel c, van de Wet op het onderwijstoezicht;
- h. meldingsregister relatief verzuim: meldingsregister relatief verzuim als bedoeld in artikel 24h van de Wet op het onderwijstoezicht.

Artikel 1a. Aanwijzing scholen

1. Bij ministeriële regeling dan wel bij beschikking van Onze minister kunnen onderwijsinstellingen dan wel groepen daarvan worden aangewezen als school als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 4. Aan de aanwijzing kunnen voorwaarden worden verbonden.
2. Onze minister kan de aanwijzing intrekken indien het hoofd of het personeel van de school in strijd handelt met artikel 5:20 van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 1a1. Scholen als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 3

1. Onverminderd titel I van de Wet op het primair onderwijs en titel I van de Wet op het voortgezet onderwijs, moet een school als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 3,

- a. wat de inrichting van het basisonderwijs betreft, voldoen aan de criteria, bedoeld in de artikelen 8, eerste, tweede, derde, vierde, zevende lid onderdeel a, achtste en negende lid, 9 en 10, eerste volzin, van de Wet op het primair onderwijs, en tevens heeft de school een schoolplan dat ten minste een beschrijving bevat van het beleid inzake het onderwijs, bedoeld in artikel 8, derde lid, van genoemde wet;
 - b. wat de inrichting van het voortgezet onderwijs betreft, voldoen aan de criteria, bedoeld in de artikelen 6a en 23a, eerste volzin van de Wet op het voortgezet onderwijs, en tevens heeft de school een schoolplan dat ten minste een beschrijving bevat van het beleid inzake het onderwijs, bedoeld in artikel 17 van genoemde wet en besteedt het onderwijs binnen de eerste twee leerjaren van het voortgezet onderwijs aantoonbaar aandacht aan de kerndoelen, bedoeld in artikel 11b van genoemde wet, en aansluitend aan de kerndoelen als onderwijsprogramma voor de eerste twee leerjaren, stelt het onderwijs de leerlingen aantoonbaar in staat om hun onderwijsloopbaan voort te zetten in het vervolgonderwijs op een niveau dat van de leerling verwacht mag worden.
2. Burgemeester en wethouders volgen bij hun oordeel of een onderwijsvoorziening een school is als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 3, een door de inspectie van het onderwijs ter zake gegeven advies.
 3. Indien Onze Minister naar aanleiding van een melding als bedoeld in artikel 14 van de Wet op het onderwijstoezicht, aan burgemeester en wethouders van de gemeente waarin de school is gevestigd adviseert dat de school niet langer voldoet aan de criteria die gelden voor een school als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 3, dan volgen burgemeester en wethouders dit advies en oordeelt dat de school niet langer een school is als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 3.
 4. Indien het advies, bedoeld in het derde lid daartoe aanleiding geeft, stellen burgemeester en wethouders de ouders van de leerlingen van de onderwijsvoorziening binnen 7 dagen schriftelijk op de hoogte van het feit dat de onderwijsvoorziening niet langer een school is als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 3, of verzekert hij er zich van dat de onderwijsvoorziening de ouders daarvan schriftelijk op de hoogte heeft gesteld.

Artikel 1b. Meerderjarige jongeren

Indien een leerplichtige jongere of een jongere die kwalificatieplichtig is meerderjarig is rusten de verplichtingen en bevoegdheden die in deze wet zijn toebedeeld aan de in artikel 2, eerste lid, bedoelde personen op de jongere zelf.

Artikel 1c [Vervallen per 25-03-2009]

Artikel 1d. Maatregelen

1. Indien de kwaliteit van het niet uit 's Rijks kas bekostigde onderwijs ernstig of langdurig tekortschiet, kan Onze minister op verzoek van het hoofd van een school of instelling of uit eigen beweging in overeenstemming met het hoofd maatregelen treffen.
2. Tot de maatregelen, bedoeld in het eerste lid, behoort de mogelijkheid het hoofd van een school of instelling te laten bijstaan door een extern deskundige. Ook kunnen onder voorwaarden extra financiële middelen aan de school of instelling ter beschikking worden gesteld.

Artikel 2. Verantwoordelijke personen

1. Degene die het gezag over een jongere uitoefent, en degene die zich met de feitelijke verzorging van een jongere heeft belast, zijn verplicht overeenkomstig de bepalingen van deze wet te zorgen, dat de jongere als leerling van een school staat ingeschreven en deze school na inschrijving geregeld bezoekt. Bij de inschrijving wordt een van overheidswege verstrekt document of een bewijs van uitschrijving van een andere school overgelegd waarop de gegevens van de jongere betreffende zijn geslachtsnaam, voorletters, geboortedatum, geslacht en burgerservicenummer of bij gebreke daarvan zo mogelijk zijn onderwijsnummer zijn vermeld. Indien de in de eerste volzin bedoelde personen bij de inschrijving aannemelijk hebben

gemaakt dat zij geen burgerservicenummer of onderwijsnummer van de jongere kunnen overleggen, leggen zij het burgerservicenummer of onderwijsnummer van de jongere over aan de school zodra zij daarvan kennis hebben verkregen.

2. De in het eerste lid bedoelde verplichtingen gelden niet voor zover de daarin bedoelde personen kunnen aantonen dat zij daarvoor niet verantwoordelijk kunnen worden geacht.
3. De jongere die de leeftijd van 12 jaren heeft bereikt, is verplicht overeenkomstig de bepalingen van deze wet de school waaraan hij als leerling staat ingeschreven, geregeld te bezoeken, onverminderd het bepaalde in het eerste lid.
4. Tot het tijdstip, bedoeld in artikel XIa, eerste, tweede, onderscheidenlijk derde lid, van de wet van 6 december 2001 tot wijziging van enkele onderwijswetten in verband met de invoering van persoonsgebonden nummers in het onderwijs (Stb. 681), kan, in afwijking van de tweede volzin van het eerste lid, inschrijving van een jongere als leerling van een school plaatsvinden zonder overlegging van het onderwijsnummer en, indien de in het eerste lid bedoelde personen aannemelijk maken dat zij geen burgerservicenummer van de jongere kunnen overleggen, eveneens zonder overlegging van het burgerservicenummer. Tot dat tijdstip is de derde volzin van het eerste lid uitsluitend van toepassing met betrekking tot het burgerservicenummer.
5. Het eerste lid, tweede en derde volzin, en het vierde lid zijn ten aanzien van scholen als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra en de Wet op het voortgezet onderwijs van toepassing met ingang van het tijdstip van inwerkingtreding van artikel I, artikel II, onderscheidenlijk artikel III, van de wet van 6 december 2001 tot wijziging van enkele onderwijswetten in verband met de invoering van persoonsgebonden nummers in het onderwijs (Stb. 681).

Artikel 3. Begin en einde van de verplichting tot inschrijving

1. De verplichting om te zorgen, dat een jongere als leerling van een school staat ingeschreven, begint op de eerste schooldag van de maand volgende op die waarin de jongere de leeftijd van vijf jaar bereikt, en eindigt:
 - a. aan het einde van het schooljaar na afloop waarvan de jongere ten minste twaalf volledige schooljaren een of meer scholen heeft bezocht;
 - b. aan het einde van het schooljaar waarin de jongere de leeftijd van zestien jaar heeft bereikt.
2. Een jongere die een basisschool in minder dan acht schooljaren heeft doorlopen, wordt voor de toepassing van het eerste lid onder a geacht reeds acht schooljaren een school te hebben bezocht.

Artikel 3a. Vervangende leerplicht

1. Indien het betreft een jongere die tenminste de leeftijd van 14 jaar heeft bereikt en waarvan naar hun oordeel is komen vast te staan, dat hij niet geschikt is volledig dagonderwijs aan een school te volgen, kunnen burgemeester en wethouders van de gemeente waar de jongere als ingezetene in de basisadministratie persoonsgegevens is ingeschreven, op verzoek van de in artikel 2, eerste lid, bedoelde personen, in overeenstemming met het bevoegd gezag van de school, toestaan dat gedurende een bepaald schooljaar, voor zover nodig, in afwijking van het bepaalde in de artikelen 11a, tweede lid, 11c, 11d en 11e van de Wet op het voortgezet onderwijs de jongere aan de school een programma volgt, dat naast algemeen vormend onderwijs en op het beroep gericht onderwijs tevens praktijktijd bevat, bestaande uit arbeid van lichte aard, te verrichten naast en in samenhang met het onderwijs.
2. Het verzoek, bedoeld in het eerste lid, gaat vergezeld van een plan van aanpak dat voorziet in een begeleidingsprogramma ten behoeve van de jongere dat is opgesteld door de school en dat tenminste bevat een beschrijving van de onderwijsdoelen en van de praktijktijd.
3. Alvorens burgemeester en wethouders besluiten op het verzoek, bedoeld in het eerste lid, horen burgemeester en wethouders in elk geval:
 - a. degene die het verzoek heeft ingediend en de jongere zelf, en
 - b. het hoofd van de school waar de jongere staat ingeschreven.
4. Burgemeester en wethouders besluiten binnen 4 weken na ontvangst van het verzoek, bedoeld in het eerste lid, en zenden binnen 2 weken na het nemen van het besluit daarvan afschrift aan de in artikel 2, eerste lid, bedoelde personen.

5. Indien de jongere nog steeds niet geschikt is volledig dagonderwijs als bedoeld in het eerste lid aan een school te volgen, kunnen de in artikel 2, eerste lid, bedoelde personen burgemeester en wethouders ten minste acht weken voor het verstrijken van de periode waarvoor toestemming is verleend, verzoeken de toestemming voor het daaropvolgend schooljaar te verlengen. Het verzoek gaat vergezeld van een verklaring van het hoofd van de school waar de jongere staat ingeschreven, waarin een overzicht is gegeven van de wijze waarop uitvoering is gegeven aan het programma en waaruit blijkt dat een terugkeer van de jongere naar het onderwijs, bedoeld in de artikelen 11a tot en met 11d van de Wet op het voortgezet onderwijs, te ontraden is, alsmede dat voortzetting van het programma bijdraagt aan de ontwikkeling van de jongere. Het tweede en derde lid zijn van toepassing.

Artikel 3b. Vervangende leerplicht laatste schooljaar

1. Op verzoek van de in artikel 2, eerste lid, bedoelde personen kunnen burgemeester en wethouders van de gemeente waar de jongere als ingezetene in de basisadministratie persoonsgegevens is ingeschreven, toestaan dat de inschrijving van de jongere aan een school voor het laatste schooljaar, bedoeld in artikel 3, eerste lid, onder a of b, wordt vervangen door de inschrijving als leerling van een instelling als bedoeld in paragraaf 2a.
2. Het verzoek, bedoeld in het eerste lid, gaat vergezeld van plan van aanpak dat voorziet in een begeleidingsprogramma ten behoeve van de jongere dat is opgesteld door de instelling waar de jongere ingeschreven wenst te worden. Het begeleidingsprogramma bevat ten minste een beschrijving van de onderwijs- en vormingsdoelen, waaronder algemeen vormend onderwijs en op het beroep gericht onderwijs, alsmede de wijze waarop arbeid van lichte aard zal worden verricht, naast het volgen van onderwijs aan een instelling als bedoeld in paragraaf 2a doch niet in samenhang met het onderwijs. Indien het betreft een jongere, die ten tijde van de indiening van het verzoek een programma als bedoeld in artikel 3a, eerste lid, volgt, gaat het verzoek tevens vergezeld van een verklaring van het hoofd van de school waar de jongere staat ingeschreven, waarin een overzicht is gegeven van de wijze waarop uitvoering is gegeven aan het programma en waaruit blijkt dat een terugkeer van de jongere naar het onderwijs, bedoeld in de artikelen 11a tot en met 11d van de Wet op het voortgezet onderwijs, dan wel een voortgezette toepassing van artikel 3a, eerste lid, te ontraden is.
3. Alvorens burgemeester en wethouder besluiten op het verzoek, bedoeld in het eerste lid, horen burgemeester en wethouder in elk geval:
 - a. degene die het verzoek heeft ingediend en de jongere zelf;
 - b. het hoofd van de school waar de jongere het laatst stond ingeschreven en het hoofd van de instelling waar de jongere ingeschreven wenst te worden, en
 - c. de instellingen van maatschappelijke zorg die reeds bij de begeleiding van de jongere betrokken zijn.
4. Burgemeester en wethouders besluiten binnen 4 weken na ontvangst van het verzoek, bedoeld in het eerste lid, en zenden binnen 2 weken na het nemen van het besluit daarvan afschrift aan de in artikel 2, eerste lid, bedoelde personen.

Artikel 4. Begin en einde van de verplichting tot geregeld schoolbezoek

- a. De verplichting om te zorgen, dat een jongere de school waar hij als leerling staat ingeschreven, geregeld bezoekt, begint op de dag waarop hij na inschrijving op die school kan plaats nemen, en eindigt tegelijk met de verplichting om te zorgen, dat hij als leerling van een school staat ingeschreven.
- b. Het schoolbezoek vindt geregeld plaats, zolang geen les of praktijktijd wordt verzuimd.

Artikel 4a. Inschrijving

1. De in artikel 2, eerste lid, bedoelde personen zijn verplicht te zorgen dat de jongere overeenkomstig de bepalingen van deze paragraaf staat ingeschreven als leerling of deelnemer bij een school of instelling die volledig dagonderwijs, een bij de wet geregelde combinatie van leren en werken, dan wel een

onderwijsprogramma als bedoeld in artikel 25a, derde lid, onderdeel d, van de Wet op het voortgezet onderwijs verzorgt en dat hij deze school of instelling na inschrijving geregeld bezoekt, als:

- a. ten aanzien van de jongere de leerplicht, bedoeld in paragraaf 2 van deze wet is geëindigd, en
 - b. de jongere geen startkwalificatie heeft behaald.
2. De verplichting, bedoeld in het eerste lid, geldt niet ten aanzien van jongeren die in het bezit zijn van een getuigschrift of een schooldiploma praktijkonderwijs als bedoeld in artikel 29a van de Wet op het voortgezet onderwijs en jongeren die voortgezet speciaal onderwijs in het uitstroomprofiel, bedoeld in artikel 14, eerste lid, onderdeel b dan wel onderdeel c, van de Wet op de expertisecentra hebben gevolgd.
 3. Artikel 2, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de verplichtingen, bedoeld in het eerste lid.
 4. Als de inschrijving, bedoeld in het eerste lid, plaats vindt aan een andere school of instelling dan daarvoor door de jongere werd bezocht, wordt bij de inschrijving een van overheidswege verstrekt document of een bewijs van uitschrijving van een andere school of instelling overgelegd waarop de gegevens van de jongere betreffende zijn geslachtsnaam, voorletters, geboortedatum, geslacht en burgerservicenummer of bij gebreke daarvan zo mogelijk zijn onderwijsnummer zijn vermeld. Als de in artikel 2, eerste lid, bedoelde personen bij de inschrijving aannemelijk hebben gemaakt dat zij geen burgerservicenummer of onderwijsnummer van de jongere kunnen overleggen, leggen zij het burgerservicenummer of onderwijsnummer van de jongere over aan de school zodra zij daarvan kennis hebben verkregen.
 5. Tot het tijdstip, bedoeld in artikel XIa, vijfde lid, van de wet van 6 december 2001, Stb. 681, tot wijziging van enkele onderwijswetten in verband met de invoering van persoonsgebonden nummers in het onderwijs, kan, in afwijking van de eerste volzin van het vierde lid, inschrijving van een jongere als deelnemer aan een instelling plaatsvinden zonder overlegging van het onderwijsnummer en, indien de in artikel 2, eerste lid, bedoelde personen aannemelijk maken dat zij geen burgerservicenummer van de jongere kunnen overleggen, eveneens zonder overlegging van het burgerservicenummer. Tot dat tijdstip is de tweede volzin van het vierde lid uitsluitend van toepassing met betrekking tot het burgerservicenummer.
 6. Het vierde en vijfde lid zijn van toepassing met ingang van het tijdstip van inwerkingtreding van artikel IV van de wet van 6 december 2001, Stb. 681, tot wijziging van enkele onderwijswetten in verband met de invoering van persoonsgebonden nummers in het onderwijs.

Artikel 5. Gronden voor vrijstelling van inschrijving

De in artikel 2, eerste lid, bedoelde personen zijn vrijgesteld van de verplichting om te zorgen, dat een jongere als leerling van een school onderscheidenlijk een instelling staat ingeschreven, zolang

- a. de jongere op lichamelijke of psychische gronden niet geschikt is om tot een school onderscheidenlijk een instelling te worden toegelaten;
- b. zij tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning - of, indien zij geen vaste verblijfplaats hebben, op alle binnen Nederland - gelegen scholen onderscheidenlijk instellingen waarop de jongere geplaatst zou kunnen worden, overwegende bedenkingen hebben;
- c. de jongere als leerling van een inrichting van onderwijs buiten Nederland staat ingeschreven en deze inrichting geregeld bezoekt.

Artikel 5a. Trekkend bestaan

De in artikel 2, eerste lid, bedoelde personen zijn vrijgesteld van de verplichting om te zorgen, dat een jongere als leerling van een school staat ingeschreven, zolang zij een bij algemene maatregel van bestuur te omschrijven trekkend bestaan leiden waarbij de jongere hen vergezelt. De algemene maatregel van bestuur kan bijzondere regelen bevatten betreffende de vrijstelling in verband met:

- a. de leeftijd van de jongere waarop de verplichting ingaat om te zorgen dat een jongere als leerling van een school staat ingeschreven;
- b. de omstandigheden waarin de personen bedoeld in de eerste volzin, verkeren die van invloed zijn op de bereikbaarheid van een passende school voor de jongere.

Artikel 6. Kennisgeving

1. De in artikel 2, eerste lid, bedoelde personen kunnen zich slechts beroepen op vrijstelling, indien zij aan burgemeester en wethouders van de gemeente waar de jongere als ingezetene in de basisadministratie persoonsgegevens is ingeschreven, hebben kennis gegeven, voor welke jongere en op welke grond zij daarop aanspraak menen te mogen maken.
2. Deze kennisgeving moet worden ingediend:
 - a. ten minste een maand voordat de jongere leerplichtig wordt, indien zij betrekking heeft op de aanvang van de leerplicht, en
 - b. zolang nadien aanspraak op vrijstelling wordt gemaakt, elk jaar opnieuw voor 1 juli.
3. Het tweede lid onder b is niet van toepassing, indien uit de in artikel 7 bedoelde verklaring blijkt, dat de jongere nooit geschikt zal zijn een school onderscheidenlijk een instelling te bezoeken.

Artikel 7. Lichamelijke of psychische ongeschiktheid

Een beroep op vrijstelling op grond van artikel 5 onder a kan slechts worden gedaan, indien bij de kennisgeving een verklaring van een door burgemeester en wethouders van de gemeente, waar de jongere als ingezetene in de basisadministratie persoonsgegevens is ingeschreven, aangewezen arts - niet zijnde de behandelende arts - of van een door hen aangewezen academisch gevormde of daarmee bij ministeriële regeling gelijkgestelde pedagoog of psycholoog is overgelegd, waaruit blijkt, dat deze de jongere niet geschikt achten om tot een school onderscheidenlijk een instelling te worden toegelaten. Deze verklaring mag niet ouder zijn dan drie maanden.

Artikel 8. Bedenkingen tegen richting van school

1. Een beroep op vrijstelling op grond van artikel 5 onder b kan slechts worden gedaan, indien de kennisgeving de verklaring bevat, dat tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning - of, bij het ontbreken van een vaste verblijfplaats, op alle binnen Nederland - gelegen scholen onderscheidenlijk instellingen waarop de jongere geplaatst zou kunnen worden, overwegende bedenkingen bestaan.
2. Deze verklaring is niet geldig, indien de jongere in het jaar, voorafgaande aan de dagtekening van de kennisgeving, geplaatst is geweest op een school onderscheidenlijk een instelling van de richting waartegen bedenkingen worden geuit.

Artikel 9. Bezoeken van school in buitenland

Een beroep op vrijstelling op grond van artikel 5 onder c kan slechts worden gedaan, indien bij de kennisgeving een verklaring is overgelegd van het hoofd van de inrichting van onderwijs waaruit blijkt, dat de jongere als leerling van deze inrichting staat ingeschreven en haar geregeld bezoekt.

Artikel 10. Afschrijving

Op verzoek van de in artikel 2, eerste lid, bedoelde personen wordt een jongere binnen de in artikel 3, eerste lid, en artikel 4b omschreven tijdvakken door het hoofd slechts van de lijst der leerlingen of deelnemers afgevoerd

- a. wegens inschrijving van de jongere op een andere school of instelling;
- b. wegens vrijstelling op een der gronden, genoemd in artikel 5, nadat aan het hoofd gebleken is, dat aan de artikelen 6 tot en met 9 is voldaan;
- c. wegens de vrijstelling, bedoeld in artikel 5a of artikel 15.

Artikel 11. Gronden voor vrijstelling van geregeld schoolbezoek

De in artikel 2, eerste lid, bedoelde personen zijn vrijgesteld van de verplichting te zorgen dat de jongere de school waarop hij staat ingeschreven, geregeld bezoekt, en de leerplichtige jongere die de leeftijd van 12 jaren

heeft bereikt alsmede de jongere die kwalificatieplichtig is, zijn vrijgesteld van de verplichting de school of de instelling geregeld te bezoeken, indien

- a. de school onderscheidenlijk de instelling is gesloten of het onderwijs is geschorst;
- b. bij of op grond van algemeen verbindende voorschriften het bezoeken van de school onderscheidenlijk de instelling is verboden;
- c. de jongere bij wijze van tuchtmaatregel tijdelijk de toegang tot de school onderscheidenlijk de instelling is ontzegd;
- d. de jongere wegens ziekte verhinderd is de school onderscheidenlijk de instelling te bezoeken;
- e. de jongere wegens vervulling van plichten voortvloeiend uit godsdienst of levensovertuiging verhinderd is de school onderscheidenlijk de instelling te bezoeken;
- f. de jongere vanwege de specifieke aard van het beroep van één van de in artikel 2, eerste lid, bedoelde personen slechts buiten de schoolvakanties met hen op vakantie kan gaan;
- g. de jongere door andere gewichtige omstandigheden verhinderd is de school onderscheidenlijk de instelling te bezoeken.

Artikel 11a. Leeftijd leerling

1. De in artikel 2, eerste lid, bedoelde personen zijn met betrekking tot de jongere die nog niet de leeftijd van zes jaar heeft bereikt, voor ten hoogste 5 uren per week vrijgesteld van de verplichting om te zorgen dat deze de school waarop hij staat ingeschreven, geregeld bezoekt. Van een beroep op deze vrijstelling wordt mededeling gedaan aan het hoofd.
2. Naast de vrijstelling bedoeld in het eerste lid, kan het hoofd op verzoek van de in artikel 2, eerste lid, bedoelde personen ten behoeve van de jongere bedoeld in het eerste lid, tot ten hoogste 5 uren per week vrijstelling verlenen van de verplichting om te zorgen dat deze de school waarop hij staat ingeschreven, geregeld bezoekt.

Artikel 12. Ziekte van leerling

Een beroep op vrijstelling wegens ziekte van de jongere kan slechts worden gedaan, indien daarvan binnen twee dagen na het ontstaan van de verhindering aan het hoofd kennis is gegeven, zo mogelijk met opgave van de aard van de ziekte.

Artikel 13. Plichten voortvloeiend uit godsdienst of levensovertuiging

Een beroep op vrijstelling wegens vervulling van plichten voortvloeiend uit godsdienst of levensovertuiging kan slechts worden gedaan indien daarvan uiterlijk twee dagen vóór de verhindering aan het hoofd kennis is gegeven.

Artikel 13a. Vakantie

1. Een beroep op vrijstelling wegens vakantie van de jongere, bedoeld in artikel 11, onder f, kan slechts worden gedaan indien het hoofd op verzoek van de in artikel 2, eerste lid, bedoelde personen verlof heeft verleend dat de jongere voor de duur van het verlof de school onderscheidenlijk de instelling niet bezoekt.
2. Verlof als bedoeld in het eerste lid kan door het hoofd slechts eenmaal voor ten hoogste tien dagen per schooljaar worden verleend en kan geen betrekking hebben op de eerste twee lesweken van het schooljaar. Het verlof, bedoeld in de eerste volzin, kan aan de jongere die kwalificatieplichtig is slechts worden verleend tot een evenredig deel van het aantal dagen dat hij op grond van artikel 4c verplicht is onderwijs te volgen.

Artikel 13b. Kennisgeving bij beroep op vrijstelling

Een beroep op vrijstelling wegens ziekte van de jongere, wegens vervulling van plichten voortvloeiend uit godsdienst of levensovertuiging wordt gedaan door middel van kennisgeving aan het hoofd door de in artikel 2,

eerste lid, bedoelde personen, tenzij de leerplichtige jongere of de jongere die kwalificatieplichtig is niet meer woonachtig is bij deze personen, in welk geval de kennisgeving wordt gedaan door de jongere zelf.

Artikel 14. Andere gewichtige omstandigheden

1. Een beroep op vrijstelling wegens andere gewichtige omstandigheden bedoeld in artikel 11 onder g kan slechts worden gedaan, indien het hoofd op verzoek van de in artikel 2, eerste lid, bedoelde personen verlof heeft verleend, dat de jongere de school onderscheidenlijk de instelling tijdelijk niet bezoekt.
2. Indien geen verlof is gevraagd, kan het hoofd alsnog verlof verlenen, indien hem binnen twee dagen na het ontstaan van de verhindering de redenen daarvan worden medegedeeld.
3. Het hoofd kan ten aanzien van dezelfde jongere wegens de in het eerste lid bedoelde omstandigheden voor ten hoogste tien dagen per schooljaar verlof als bedoeld in dat lid verlenen. Indien het verlof ten aanzien van dezelfde jongere wordt gevraagd voor meer dan tien dagen per schooljaar, besluit de ambtenaar van de woongemeente van de jongere, het hoofd gehoord. Het verlof, bedoeld in de eerste volzin, kan aan de jongere die kwalificatieplichtig is slechts worden verleend tot een evenredig deel van het aantal dagen dat hij op grond van artikel 4c verplicht is onderwijs te volgen.

Artikel 15. Vrijstelling wegens het volgen van ander onderwijs

In andere gevallen dan genoemd in artikel 5 kunnen burgemeester en wethouders op grond van bijzondere omstandigheden vrijstelling verlenen van de in artikel 4a opgelegde verplichtingen, indien wordt aangetoond, dat de jongere op andere wijze voldoende onderwijs geniet.

Artikel 16. Leerplichtambtenaren

1. Het toezicht op de naleving van deze wet anders dan door de hoofden is opgedragen aan burgemeester en wethouders. Zij wijzen daartoe een of meer ambtenaren aan.
2. Alvorens hun ambt te aanvaarden, leggen deze ambtenaren in handen van de burgemeester de eed of de belofte af, waarvan het formulier bij ministeriële regeling wordt vastgesteld.
3. Deze ambtenaren zijn bevoegd hun taak uit te oefenen ten aanzien van leerlingen die in Nederland woon- of verblijfplaats hebben.
4. Burgemeester en wethouders stellen een instructie vast voor deze ambtenaren, die ten minste bevat:
 - a. de wijze waarop de ambtenaren aan de in de artikelen 14, derde lid, 22 en 23 bedoelde taken uitvoering geven;
 - b. de wijze waarop de gevallen van schoolverzuim die ter kennis van de gemeente worden gebracht, worden behandeld;
 - c. de wijze waarop de ambtenaren bij de uitvoering van hun taken overleg plegen en samenwerken met hun ambtgenoten van de omliggende gemeenten;
 - d. de aanwijzing van de diensten en instellingen waarmee de ambtenaren bij de uitvoering van hun taken dienen samen te werken.
5. De ambtenaren, bedoeld in het eerste lid, tweede volzin, zijn belast met de opsporing van de bij deze wet strafbaar gestelde feiten, onverminderd artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering.

Artikel 16a. Inspectie van het onderwijs

Het toezicht op de naleving van deze wet door de hoofden is opgedragen aan de Inspectie van het onderwijs.

Artikel 17. Gemeenschappelijke regeling betreffende toezicht

Gemeenschappelijke regelingen betreffende het toezicht op de naleving van deze wet, alsmede wijziging of intrekking daarvan, worden mede ter kennis gebracht van Onze minister en van de hoofden in de gemeenten die bij de regeling zijn aangesloten.

Artikel 18. Kennisgeving in- en afschrijvingen

1. De hoofden geven aan burgemeester en wethouders binnen zeven dagen kennis van de in- en afschrijving van leerlingen ten aanzien van wie deze wet van toepassing is. Een beslissing tot verwijdering van een leerling wordt terstond gemeld.
2. Indien de jongere geen volledig onderwijsprogramma volgt, geeft het hoofd van een instelling aan burgemeester en wethouders bericht van het programma van de combinatie leren en werken, bedoeld in artikel 4c, eerste lid, dat door de jongere wordt gevolgd.
3. De hoofden geven aan burgemeester en wethouders en aan de ambtenaar alle inlichtingen die deze in verband met de uitvoering van deze wet verlangen.
4. In de kennisgeving, bedoeld in het eerste lid, en in de mededeling, bedoeld in het tweede lid, vermeldt het hoofd zo mogelijk mede het burgerservicenummer of onderwijsnummer van de jongere.
6. Indien burgemeester en wethouders van de gemeente waar de leerling woon- of verblijfplaats heeft hun bevoegdheden op grond van deze wet hebben ondergebracht in een gemeenschappelijke regeling als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen, vindt de informatieverstrekking door de hoofden, bedoeld in dit artikel, plaats aan het orgaan dat daartoe volgens die gemeenschappelijke regeling is aangewezen.

Artikel 18a. Overgangsbepaling kennisgeving in- en afschrijvingen primair onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs [Treedt in werking op een nader te bepalen tijdstip]

Tot een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip wordt in artikel 18, vijfde lid, voor «school als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 1,» gelezen: dagschool voor voortgezet onderwijs.

Artikel 19. Controle absoluut schoolverzuim door burgemeester en wethouders

Burgemeester en wethouders controleren, of de jongeren die als ingezetene in de basisadministratie persoonsgegevens zijn ingeschreven en nog leerplichtig of kwalificatieplichtig zijn, overeenkomstig de bepalingen van deze wet als leerling of deelnemer staan ingeschreven.

Artikel 20 [Vervallen per 01-10-1994]**Artikel 21. Decentrale kennisgeving relatief verzuim**

1. Indien een ingeschreven leerling van een school ten aanzien van wie deze wet van toepassing is, niet zijnde een dagschool voor voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdelen 1 en 2, zonder geldige reden les- of praktijktijd heeft verzuimd en dit verzuim gedurende een periode van vier opeenvolgende lesweken in totaal zestien uren les- of praktijktijd bedraagt, geeft het hoofd van de school hiervan onverwijld kennis aan burgemeester en wethouders van de gemeente waar de leerling woon- of verblijfplaats heeft.
2. In de kennisgeving, bedoeld in het eerste lid, vermeldt het hoofd zo mogelijk mede het burgerservicenummer of onderwijsnummer van de jongere.
3. Indien burgemeester en wethouders van de gemeente waar de leerling woon- of verblijfplaats heeft hun bevoegdheden op grond van deze wet hebben ondergebracht in een gemeenschappelijke regeling als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen, vindt de kennisgeving, bedoeld in het eerste lid, plaats aan het orgaan dat daartoe volgens die gemeenschappelijke regeling is aangewezen.

Artikel 21a. Centrale kennisgeving relatief verzuim

1. Indien een ingeschreven leerling van een dagschool voor voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdelen 1 en 2, zonder geldige reden les- of praktijktijd heeft verzuimd en dit verzuim gedurende een periode van vier opeenvolgende lesweken in totaal zestien uren les- of praktijktijd bedraagt,

- geeft het hoofd van de school hiervan onverwijld kennis aan Onze minister, zo mogelijk onder opgave van de reden die naar zijn oordeel ten grondslag ligt aan het verzuim.
2. Indien een ingeschreven leerling van een instelling als bedoeld in artikel 1, onderdeel c, zonder geldige reden gedurende een periode van vier opeenvolgende lesweken in totaal zestien uren van de lestijd heeft verzuimd, geeft het hoofd van de instelling hiervan onverwijld kennis aan Onze minister, zo mogelijk onder opgave van de reden die naar zijn oordeel ten grondslag ligt aan het verzuim.
 3. Onze minister neemt de op grond van dit artikel door het hoofd verstrekte gegevens van de betrokken leerling op in het meldingsregister relatief verzuim.
 4. Onze minister bericht burgemeester en wethouders van de gemeente waar de betrokken leerling woon- of verblijfplaats heeft onverwijld na de kennisgeving, bedoeld in het eerste en tweede lid, dat een zodanige kennisgeving heeft plaatsgevonden.
 5. Onze minister verstrekt uit het meldingsregister relatief verzuim aan het betrokken hoofd van de school en aan burgemeester en wethouders van de gemeente waar de betrokken leerling woon- of verblijfplaats heeft de ter zake van die leerling geregistreerde gegevens.
 6. Burgemeester en wethouders van de gemeente waar de betrokken leerling woon- of verblijfplaats heeft melden aan Onze minister telkens de status van de behandeling van het ter zake van die leerling gemelde verzuim.
 7. Onze minister neemt de op grond van dit artikel door burgemeester en wethouders verstrekte gegevens op in het meldingsregister relatief verzuim.
 8. Het betrokken hoofd van de school en burgemeester en wethouders van de gemeente waar de betrokken leerling woon- of verblijfplaats heeft, zijn bevoegd het meldingsregister relatief verzuim te raadplegen voor zover het betreft de ter zake van die leerling geregistreerde gegevens.
 9. Het hoofd kan de gegevens, bedoeld in het derde lid, verstrekken aan burgemeester en wethouders van de gemeente waar de betrokken leerling woon- of verblijfplaats heeft.
 10. Bij de verwerking van gegevens, bedoeld in dit artikel, wordt het persoonsgebonden nummer van de betrokken leerling gebruikt.
 11. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de wijze van de verstrekking van gegevens op grond van het eerste, tweede en zesde lid en wordt een nadere specificatie gegeven van de gegevens die op grond van het eerste, tweede en zesde lid worden verstrekt.
 12. De gegevens die worden verstrekt op grond van het eerste en tweede lid kunnen persoonsgegevens als bedoeld in artikel 16 van de Wet bescherming persoonsgegevens omvatten, met uitzondering van gegevens over ras, politieke gezindheid, seksueel leven of het lidmaatschap van een vakvereniging, voor zover deze persoonsgegevens noodzakelijk zijn met het oog op de informatieverstrekking over de achtergronden van het relatief verzuim.
 13. Indien burgemeester en wethouders van de gemeente waar de leerling woon- of verblijfplaats heeft hun bevoegdheden op grond van deze wet hebben ondergebracht in een gemeenschappelijke regeling als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen en daarvan mededeling hebben gedaan aan Onze minister, komen hun rechten en verplichtingen als bedoeld in dit artikel toe aan het orgaan dat daartoe volgens die gemeenschappelijke regeling is aangewezen.

Artikel 21b. Overgangsbepaling kennisgeving relatief verzuim primair onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs

Tot een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip wordt in artikel 21, eerste lid, voor «niet zijnde een school als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdelen 1 en 2» gelezen «niet zijnde een dagschool voor voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 1, of een school als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 2» en wordt in artikel 21a, eerste lid, voor «een ingeschreven leerling van een school als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdelen 1 en 2» gelezen: een ingeschreven leerling van een dagschool voor voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 1, of een school als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 2.

LEERPLICHTREGELING 1995

Artikel 2. Verantwoordelijkheid Hoofd

Het hoofd, bedoeld in artikel 1 van de wet, draagt zorg voor een administratie van de ingeschreven leerlingen.

WET VOORTGEZET ONDERWIJS (WVO)

Artikel 24a. Schoolgids

1. De schoolgids bevat voor ouders, voogden, verzorgers en leerlingen informatie over de werkwijze van de school en bevat in elk geval informatie over:
 - a. de doelen van het onderwijs en de resultaten die met het onderwijsleerproces worden bereikt, waaronder, in ieder geval met betrekking tot het schooljaar voorafgaande aan het schooljaar waarin de schoolgids wordt vastgesteld en onderscheiden naar soort onderwijs, voor elk leerjaar
 - 1°. het percentage leerlingen dat doorstroomt naar een hoger leerjaar of een ander soort onderwijs,
 - 2°. het percentage leerlingen dat de school zonder diploma verlaat en het percentage leerlingen dat voor het eindexamen slaagt,
 - b. de wijze waarop aan de zorg voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften en voor leerlingen voor wie een leerlinggebonden budget beschikbaar is, wordt vormgegeven
 - c. de wijze waarop de verplichte onderwijstijd wordt benut, de inrichting van het onderwijsprogramma voor de eerste twee leerjaren waarbij wordt aangegeven of sprake is van vakoverstijgende programmaonderdelen en de inzet van het personeel daarbij alsmede de invulling van de maatschappelijke stage, bedoeld in artikel 6f,
 - d. de geldelijke bijdrage, bedoeld in artikel 27, tweede lid, waarbij wordt vermeld dat deze vrijwillig is,
 - e. de rechten en plichten van de ouders, de voogden, de verzorgers, de leerlingen en het bevoegd gezag, waaronder de informatie over de klachtenregeling, bedoeld in artikel 24b, waarbij wat betreft de leerlingen kan worden volstaan met vermelding van de rechten en plichten opgenomen in het leerlingenstatuut, bedoeld in artikel 24g,
 - f. de wijze waarop het bevoegd gezag omgaat met de in artikel 24, eerste lid, omschreven bijdragen,
 - g. het beleid met betrekking tot de veiligheid, en
 - h. het verzuimbeleid,
 - h. de wijze waarop invulling wordt gegeven aan het openbare karakter onderscheidenlijk de identiteit voor zover het betreft een samenwerkingschool.
2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen voorschriften worden gegeven met betrekking tot de wijze waarop
 - a. de resultaten worden beschreven die met het onderwijs worden bereikt, en
 - b. de context wordt vermeld waarin de onder a bedoelde resultaten dienen te worden geplaatst.
3. Het bevoegd gezag reikt de schoolgids uit aan de ouders, voogden, verzorgers dan wel de meerderjarige en handelingsbekwame leerling bij de inschrijving en jaarlijks na de vaststelling van de schoolgids.
4. De algemene maatregel van bestuur, bedoeld in het tweede lid, wordt aan de beide kamers der Staten-Generaal overgelegd. De maatregel treedt niet in werking dan nadat 4 weken na de overlegging zijn verstreken en gedurende die termijn niet door of namens een der kamers de wens te kennen wordt gegeven dat het in die maatregel geregelde onderwerp bij de wet wordt geregeld. Alsdan wordt een daartoe strekkend wetsvoorstel zo spoedig mogelijk ingediend.

Artikel 27. Toelating, verwijdering, voorwaardelijke bevordering; verblijfsduur praktijkonderwijs

1. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen voor elke soort van scholen of voor afdelingen van die scholen voorwaarden voor de toelating en voorschriften omtrent verwijdering en voorwaardelijke

bevordering worden vastgesteld. De algemene maatregel van bestuur bedoeld in de eerste volzin houdt in elk geval voorschriften in met betrekking tot de voorwaarden voor de toelating tot de scholen, bedoeld in de artikelen 7, 8, 9 en 10a. Definitieve verwijdering van een leerling waarop de Leerplichtwet 1969 van toepassing is, vindt niet plaats dan nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorggedragen dat een andere school, dan wel een instelling als bedoeld in artikel 1, onder c, van de Leerplichtwet 1969 bereid is de leerling toe te laten.

- 1a. Voor het volgen van een vorm van onderwijs als onderscheiden in artikel 5 aan een school wordt uitsluitend als leerling toegelaten degene waarvan de ouders, voogden of verzorgers aantonen, dan wel, indien hij meerderjarig en handelingsbekwaam is, degene die aantoonst dat hij:
 - a. de Nederlandse nationaliteit bezit of op grond van een wettelijke bepaling als Nederlander wordt behandeld,
 - b. vreemdeling is en jonger is dan 18 jaar op de eerste schooldag waarop de vorm van voortgezet onderwijs als onderscheiden in artikel 5 begint waarvoor voor de eerste maal toelating wordt gewenst,
 - c. vreemdeling is, 18 jaar of ouder is op de eerste schooldag waarop de vorm van voortgezet onderwijs als onderscheiden in artikel 5 begint waarvoor voor de eerste maal toelating wordt gewenst en op die dag rechtmatig verblijf houdt in de zin van artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000, of
 - d. vreemdeling is, niet meer voldoet aan een van de voorwaarden, genoemd onder b of c, en eerder in overeenstemming met een van die onderdelen voor een vorm van voortgezet onderwijs als onderscheiden in artikel 5 is toegelaten tot een school, welke vorm van voortgezet onderwijs nog steeds wordt gevolgd en nog niet is voltooid.
- 1b. Indien na de toelating tot de school blijkt dat deze op welke grond dan ook niet in overeenstemming met lid 1a heeft plaatsgevonden, wordt de leerling onmiddellijk verwijderd.
2. De toelating wordt niet afhankelijk gesteld van een andere dan een bij of krachtens de wet geregelde bijdrage.
3. Een leerling mag geen praktijkonderwijs meer volgen aan een school voor praktijkonderwijs na afloop van het schooljaar waarin hij de leeftijd van achttien jaren heeft bereikt. Op een daartoe strekkend verzoek van het bevoegd gezag, gedaan in het in de eerste volzin bedoelde schooljaar, kan de inspectie toestaan dat de leerling het daaropvolgende schooljaar praktijkonderwijs kan blijven volgen, indien zij van mening is dat zonder het volgen van dit schooljaar de leerling niet voldoende is voorbereid op de functies, bedoeld in artikel 10f, derde lid, eerste volzin. De inspectie kan de tweede volzin op overeenkomstige wijze toepassen in het schooljaar waarin de leerling de leeftijd van 19 jaren heeft bereikt.
4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen, in afwijking van de artikelen 7:10 en 7:24 van de Algemene wet bestuursrecht, kortere termijnen dan in de artikelen vermeld, worden bepaald voor het op een bezwaar- of beroepschrift te nemen besluit van het bevoegd gezag van een openbare school ter zake van de toelating en verwijdering van leerlingen.

Artikel 28. Melding verwijdering niet-leerplichtigen

1. Het bevoegd gezag doet onverwijld opgave aan burgemeester en wethouders van de gemeente waar de betrokkene woon- of verblijfplaats heeft van de gegevens van degene
 - a. op wie de Leerplichtwet 1969 niet meer van toepassing is en die de leeftijd van 23 jaren nog niet heeft bereikt,
 - b. die niet in het bezit is van een diploma voorbereidend wetenschappelijk onderwijs of hoger algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 7 onderscheidenlijk artikel 8 dan wel een diploma van een opleiding als bedoeld in artikel 7.2.2, eerste lid, onderdelen b tot en met e, van de Wet educatie en beroepsonderwijs, en
 - c. die van de school wordt verwijderd.
2. Bij ministeriële regeling kunnen voorschriften worden gegeven omtrent de toepassing van het eerste lid.

Artikel 28a. Melding verzuim niet-leerplichtigen

1. Het bevoegd gezag doet onverwijld opgave aan Onze Minister van de gegevens van degene die voldoet aan artikel 28, eerste lid, onderdelen a en b, en die het onderwijs aan de school gedurende een aaneengesloten periode van ten minste vier weken of een door het bevoegd gezag te bepalen kortere periode zonder geldige reden niet meer volgt.
2. Onze Minister neemt de op grond van dit artikel door het bevoegd gezag verstrekte gegevens op in het meldingsregister relatief verzuim.
3. Onze Minister bericht burgemeester en wethouders van de gemeente waar de betrokkene woon- of verblijfplaats heeft onverwijld na ontvangst van de opgave, bedoeld in het eerste lid, dat een zodanige opgave heeft plaatsgevonden.
4. Onze Minister verstrekt uit het meldingsregister relatief verzuim aan het betrokken bevoegd gezag en aan burgemeester en wethouders van de gemeente waar de betrokkene woon- of verblijfplaats heeft de ter zake van die betrokkene geregistreerde gegevens.
5. Burgemeester en wethouders van de gemeente waar de betrokkene woon- of verblijfplaats heeft melden aan Onze Minister telkens de status van de behandeling van de ter zake van de betrokkene gedane opgave, bedoeld in het eerste lid.
6. Onze Minister neemt de op grond van dit artikel door burgemeester en wethouders verstrekte gegevens op in het meldingsregister relatief verzuim.
7. Het betrokken bevoegd gezag en burgemeester en wethouders van de gemeente waar de betrokken leerling woon- of verblijfplaats heeft, zijn bevoegd het meldingsregister relatief verzuim te raadplegen voor zover het betreft de ter zake van die leerling geregistreerde gegevens.
8. Het bevoegd gezag kan de gegevens, bedoeld in het eerste lid, verstrekken aan burgemeester en wethouders van de gemeente waar de betrokkene woon- of verblijfplaats heeft.
9. Bij de verwerking van gegevens, bedoeld in dit artikel, wordt het persoonsgebonden nummer van de betrokkene gebruikt.
10. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de wijze van de verstrekking van gegevens op grond van het eerste en vijfde lid en wordt een nadere specificatie gegeven van de gegevens die op grond van het eerste en vijfde lid worden verstrekt.
11. De gegevens die worden verstrekt op grond van het eerste lid kunnen persoonsgegevens als bedoeld in artikel 16 van de Wet bescherming persoonsgegevens omvatten, met uitzondering van gegevens over ras, politieke gezindheid, seksueel leven of het lidmaatschap van een vakvereniging, voor zover deze persoonsgegevens noodzakelijk zijn met het oog op de informatieverstrekking over de achtergronden van het verzuim.
12. Op verzoek van burgemeester en wethouders van de gemeente waar de betrokkene woon- of verblijfplaats heeft, komen hun rechten en verplichtingen als bedoeld in dit artikel toe aan burgemeester en wethouders van de contactgemeente, bedoeld in artikel 118h, derde lid.

Artikel 118h. Bestrijding voortijdig schoolverlaten door gemeente

1. Burgemeester en wethouders dragen zorg voor registratie van de gegevens die het bevoegd gezag ingevolge artikel 28 heeft gemeld of waarover zij op grond van artikel 28a of op grond van artikel 24f, derde en vierde lid, van de Wet op het onderwijstoezicht beschikken. Burgemeester en wethouders dragen bovendien zorg voor een systeem van doorverwijzing naar onderwijs of arbeidsmarkt van de in artikel 118g bedoelde voortijdige schoolverlaters en voor het onderhoud van dit systeem. Het systeem heeft mede betrekking op de gegevens waarover de gemeente beschikt in het kader van de uitvoering van de Leerplichtwet 1969. Voor de uitvoering van de eerste en tweede volzin kunnen bij ministeriële regeling nadere voorschriften worden vastgesteld.
2. Voor de vervulling van hun in het eerste lid bedoelde taken werken de colleges van burgemeester en wethouders samen binnen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur vastgestelde regio's. Zij maken tevens afspraken met scholen, instellingen als bedoeld in de Wet educatie en beroepsonderwijs, scholen en instellingen als bedoeld in de Wet op de expertisecentra en organisaties die zijn betrokken bij het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten.

3. De colleges van burgemeester en wethouders in een regio wijzen uit hun midden een contactgemeente aan. Deze aanwijzing wordt onverwijld gemeld aan Onze Minister. Burgemeester en wethouders van de contactgemeente vervullen coördinerende taken met het oog op het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten. In dat verband:
 - a. maken zij afspraken met de in het tweede lid bedoelde scholen, instellingen en organisaties over de inzet en verantwoordelijkheid bij het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten;
 - b. dragen zij zorg voor de totstandkoming van een regionaal netwerk van die scholen, instellingen en organisaties;
 - c. organiseren en coördineren zij de in het eerste lid bedoelde melding, registratie en doorverwijzing.(...)
6. Het bevoegd gezag geeft aan de door burgemeester en wethouders aangewezen personen alle gevraagde bescheiden ter inzage en verstrekt de gevraagde inlichtingen die van belang zijn voor het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten.
(...)

BEKOSTIGINGSBESLUIT WVO (BB WVO)

Artikel 3. Inhoud van de leerlingenadministratie

1. De directeur of rector van een school draagt er zorg voor dat een overzichtelijke administratie van de inschrijving, de uitschrijving en het verzuim van de leerlingen op de school beschikbaar is, alsmede van de gegevens van de leerlingen en hun ouders die noodzakelijk zijn voor de vaststelling van de bekostiging.
2. Bij ministeriële regeling kunnen voorschriften worden gegeven omtrent de wijze waarop de leerlingenadministratie wordt ingericht.

INRICHTINGSBESLUIT WVO (IB WVO)

Artikel 13. Schorsing

1. Het bevoegd gezag kan met opgave van redenen een leerling voor een periode van ten hoogste één week schorsen .
2. Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk aan de betrokkene en, indien deze nog niet de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt, ook aan de ouders, voogden of verzorgers van de betrokkene bekendgemaakt.
3. Het bevoegd gezag stelt de inspectie van een schorsing voor een periode langer dan één dag schriftelijk en met opgave van redenen in kennis.

Artikel 14. Definitieve verwijdering

1. Het bevoegd gezag kan besluiten tot definitieve verwijdering van een leerling nadat deze en, indien de leerling nog niet de leeftijd van 18 jaren heeft bereikt, ook diens ouders, voogden of verzorgers, in de gelegenheid is onderscheidenlijk zijn gesteld hierover te worden gehoord. Een leerling wordt op grond van onvoldoende vorderingen niet in de loop van een schooljaar verwijderd.
2. Definitieve verwijdering van een leerplichtige leerling geschiedt slechts na overleg met de inspectie. Hangende dit overleg kan de leerling worden geschorst. Het overleg strekt er mede toe, na te gaan op welke andere wijze de betrokken leerling onderwijs zal kunnen volgen.
3. Het bevoegd gezag stelt de inspectie van een definitieve verwijdering schriftelijk en met opgave van redenen in kennis.

Artikel 15. Beslistermijn bij bezwaar

1. De besluiten tot weigering van de toelating van een kandidaat-leerling of tot definitieve verwijdering van een leerling worden schriftelijk en met opgave van redenen aan de leerling en, indien deze nog niet de leeftijd van 21 jaren heeft bereikt, ook aan diens ouders, voogden of verzorgers, bekendgemaakt, waarbij tevens de inhoud van het tweede lid wordt vermeld.
2. Binnen zes weken na de bekendmaking kunnen belanghebbenden bezwaar maken bij het bevoegd gezag.
3. Het bevoegd gezag beslist in overeenstemming met artikel 27 van de wet binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift, doch niet eerder dan nadat de kandidaat-leerling, onderscheidenlijk de leerling en, indien deze nog niet de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt, ook diens ouders, voogden of verzorgers, in de gelegenheid is, onderscheidenlijk zijn gesteld, te worden gehoord en kennis heeft onderscheidenlijk hebben kunnen nemen van de op die besluiten betrekking hebbende adviezen of rapporten.
4. Het bevoegd gezag kan de desbetreffende leerling, gedurende de behandeling van het bezwaar tegen een besluit tot definitieve verwijdering de toegang tot de school ontzeggen.

REGELING GEGEVENSLEVERING ONDERWIJSNUMMER VO**Artikel 5. Melding inschrijvingsgegevens**

1. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat alle op de teldatum betrekking hebbende inschrijvingsgegevens tezamen met de volledigheidverklaring uiterlijk op 15 oktober van het schooljaar aan de Minister zijn gemeld.
2. In afwijking van het eerste lid, draagt het bevoegd gezag er zorg voor dat het inschrijvingsgegeven 'datum van in- en uitschrijving', bedoeld in artikel 2, onderdeel b, van de regeling, binnen 7 dagen aan de minister is gemeld.

WET OP HET ONDERWIJSTOEZICHT (WOT)**Artikel 24f. Het verstrekken van gegevens aan derden**

3. Uit het basisregister onderwijs worden aan burgemeester en wethouders de naam, het adres, het persoonsgebonden nummer, de behaalde diploma's, het laatst genoten onderwijs, de laatst bezochte school of instelling, de data van in- en uitschrijving bij die school of instelling en de reden van uitstroom verstrekt van degenen die:
 - a. woonachtig zijn in de desbetreffende gemeente of in een gemeente die behoort tot de regio waarvan de desbetreffende gemeente contactgemeente is als bedoeld in artikel 8.3.2, derde lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs, artikel 162b, derde lid, van de Wet op de expertisecentra en artikel 118h, derde lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs,
 - b. ouder dan vier jaar en jonger dan 23 jaar zijn,
 - c. niet in het bezit zijn van een startkwalificatie en niet behoren tot de jongeren, bedoeld in artikel 4a, tweede lid, van de Leerplichtwet 1969.

ALGEMENE WET BESTUURSRECHT (AWB)**Artikel 4:1**

Tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald, wordt de aanvraag tot het geven van een beschikking schriftelijk ingediend bij het bestuursorgaan dat bevoegd is op de aanvraag te beslissen.

Artikel 4:2

1. De aanvraag wordt ondertekend en bevat ten minste:
 - a. de naam en het adres van de aanvrager;
 - b. de dagtekening;
 - c. een aanduiding van de beschikking die wordt gevraagd.
3. De aanvrager verschafft voorts de gegevens en bescheiden die voor de beslissing op de aanvraag nodig zijn en waarover hij redelijkerwijs de beschikking kan krijgen

Artikel 4:3

1. De aanvrager kan weigeren gegevens en bescheiden te verschaffen voor zover het belang daarvan voor de beslissing van het bestuursorgaan niet opweegt tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, met inbegrip van de bescherming van medische en psychologische onderzoeksresultaten, of tegen het belang van de bescherming van bedrijfs- en fabricagegegevens.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op bij wettelijk voorschrift aangewezen gegevens en bescheiden waarvan is bepaald dat deze dienen te worden overgelegd.

Artikel 4:3a

Het bestuursorgaan bevestigt de ontvangst van een elektronisch ingediende aanvraag.

Artikel 4:4

Het bestuursorgaan dat bevoegd is op de aanvraag te beslissen, kan voor het indienen van aanvragen en het verstrekken van gegevens een formulier vaststellen, voor zover daarin niet is voorzien bij wettelijk voorschrift.

Artikel 4:5

1. Het bestuursorgaan kan besluiten de aanvraag niet te behandelen, indien:
 - a. de aanvrager niet heeft voldaan aan enig wettelijk voorschrift voor het in behandeling nemen van de aanvraag, of
 - b. de aanvraag geheel of gedeeltelijk is geweigerd op grond van artikel 2:15, of
 - c. de verstrekte gegevens en bescheiden onvoldoende zijn voor de beoordeling van de aanvraag of voor de voorbereiding van de beschikking,
 - d. mits de aanvrager de gelegenheid heeft gehad de aanvraag binnen een door het bestuursorgaan gestelde termijn aan te vullen.
2. Indien de aanvraag of een van de daarbij behorende gegevens of bescheiden in een vreemde taal is gesteld en een vertaling daarvan voor de beoordeling van de aanvraag of voor de voorbereiding van de beschikking noodzakelijk is, kan het bestuursorgaan besluiten de aanvraag niet te behandelen, mits de aanvrager de gelegenheid heeft gehad binnen een door het bestuursorgaan gestelde termijn de aanvraag met een vertaling aan te vullen.
3. Indien de aanvraag of een van de daarbij behorende gegevens of bescheiden omvangrijk of ingewikkeld is en een samenvatting voor de beoordeling van de aanvraag of voor de voorbereiding van de beschikking noodzakelijk is, kan het bestuursorgaan besluiten de aanvraag niet te behandelen, mits de aanvrager de gelegenheid heeft gehad binnen een door het bestuursorgaan gestelde termijn de aanvraag met een samenvatting aan te vullen.
4. Een besluit om de aanvraag niet te behandelen wordt aan de aanvrager bekendgemaakt binnen vier weken nadat de aanvraag is aangevuld of nadat de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.

Artikel 4:6

1. Indien na een geheel of gedeeltelijk afwijzende beschikking een nieuwe aanvraag wordt gedaan, is de aanvrager gehouden nieuw gebleken feiten of veranderde omstandigheden te vermelden.
2. Wanneer geen nieuw gebleken feiten of veranderde omstandigheden worden vermeld, kan het bestuursorgaan zonder toepassing te geven aan artikel 4:5 de aanvraag afwijzen onder verwijzing naar zijn eerdere afwijzende beschikking.

Artikel 4:7

1. Voordat een bestuursorgaan een aanvraag tot het geven van een beschikking geheel of gedeeltelijk afwijst, stelt het de aanvrager in de gelegenheid zijn zienswijze naar voren te brengen indien:
 - a. de afwijzing zou steunen op gegevens over feiten en belangen die de aanvrager betreffen, en
 - b. die gegevens afwijken van gegevens die de aanvrager ter zake zelf heeft verstrekt.
2. Het eerste lid geldt niet indien sprake is van een afwijking van de aanvraag die slechts van geringe betekenis voor de aanvrager kan zijn.

Artikel 4:13

1. Een beschikking dient te worden gegeven binnen de bij wettelijk voorschrift bepaalde termijn of, bij het ontbreken van zulk een termijn, binnen een redelijke termijn na ontvangst van de aanvraag.
2. De in het eerste lid bedoelde redelijke termijn is in ieder geval verstreken wanneer het bestuursorgaan binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag geen beschikking heeft gegeven, noch een mededeling als bedoeld in artikel 4:14, derde lid, heeft gedaan.

Artikel 6:7

De termijn voor het indienen van een bezwaar- of beroepschrift bedraagt zes weken.